

## 6. KATALOG ZABYTKÓW

### 6.1. STUDNIE CZERPALNE

#### 1. BIELSKO-BIAŁA

1.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** Rynek

**Wykopaliska:** od sierpnia do września 1997, Dział Archeologii Muzeum Okręgowego w Bielsku-Białej, B. Chorąży

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na Rynku, w centralnej części.

**Typ konstrukcji:** zrębowa

**Datowanie:** połowa XVI–XVII w.; datowanie dendrochronologiczne ścięcia drzewa na belki: 1539 i 1543 r.

**Literatura:** Chorąży 2000, s. 203–204

**Uwagi:** konstrukcja odsłonięta fragmentarycznie.

2.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** Rynek

**Wykopaliska:** od sierpnia do września 1997, Dział Archeologii Muzeum Okręgowego w Bielsku-Białej, B. Chorąży

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w centralnej partii Rynku.

**Typ konstrukcji:** murowana

**Datowanie:** powstała XVI (?)–XVIII w., użytkowana w XVIII–XIX w.

**Literatura:** Chorąży 2000, s. 199–202

**Uwagi:** liczne ślady późniejszego naruszania konstrukcji. Obecnie, po konserwacji, studnia jest eksponowana na Rynku Starego Miasta w Bielsku-Białej.

#### 2. BRZEG

3.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** ul. Mleczna

**Wykopaliska:** 1973, P. Kubów

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** zrębowa

**Datowanie:** XIV–XVI w.

**Literatura:** Informator Archeologiczny 1974, s. 238

#### 3. CHEŁM

4.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** pl. Łuczkowski

**Wykopaliska:** 1985 i 1997

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w pobliżu nieistniejącego ratusza staromiejskiego.

**Typ konstrukcji:** kamienna – kuta w skale

**Datowanie:** XV–XVIII w.

**Literatura:** Gołub 1998, s. 247–249

#### 4. GDAŃSK

5.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** klasztor Dominikanów, stanowisko 5 – Hala Targowa

**Wykopaliska:** od stycznia do lipca 2001, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w północno-zachodniej części stanowiska, na północ od reliktów fundamentów nawy głównej kościoła św. Mikołaja. Na cmentarzu.

**Typ konstrukcji:** murowana

**Datowanie:** od 1235 r. do połowy XIV w., być może w początkowej fazie istnienia klasztoru.

**Literatura:** Krzywdziński 2006, s. 257–258

6.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (j.s. 744)

**Lokalizacja:** ul. Szklary 5, teren Centrum Dominikańskiego

**Wykopaliska:** 2000, UW, A. Gołębniak, Z. Polak

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na tyłach działki.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** 2. połowa XIV w.

**Literatura:** Polak 2001, s. 107

7.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (j.s. 1727)

**Lokalizacja:** ul. Powroźnicza 3

**Wykopaliska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** data dendrochronologiczna ze słupa – 1365/1366 r.

**Literatura:** Polak 2005, s. 299

**Uwagi:** być może część systemu odwadniania, a nie zaopatrzenia w wodę.

## 5. GŁOGÓW

8.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 34)

**Lokalizacja:** ul. Grodzka 7

**Wykopaliska:** 1988–1990, Z. Wiśniewski, W. Pogorzelski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** zaplecze posesji.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** najniższy poziom osadniczy, około 2. połowy XIII w.

**Literatura:** Wiśniewski 1992, s. 195

9.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 2)

**Lokalizacja:** ul. Grodzka 9

**Wykopaliska:** 1988–1990, Z. Wiśniewski, W. Pogorzelski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na zapleczu parceli.

**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa

**Datowanie:** renesans.

**Literatura:** Wiśniewski 1992, s. 207

10.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 1)

**Lokalizacja:** ul. Grodzka 10

**Wykopaliska:** 1988–1990, Z. Wiśniewski, W. Pogorzelski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** zaplecze posesji.

**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa

**Datowanie:** renesans.

**Literatura:** Wiśniewski 1992, s. 212

11.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 3)

**Lokalizacja:** ul. Grodzka 11, kwartał A-19

**Wykopaliska:** 2.7.–31.7.1992, W. Pogorzelski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** centralna część posesji, w odległości 2,8 m od ściany północnej.

**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa

**Datowanie:** 2. połowa XIII–XV w. (na podstawie ceramiki).

**Literatura:** Czapla, Pogorzelski 1993, s. 232–233

12.

**Rodzaj obiektu:** studnia-kloaka (?) (ob. 1)

**Lokalizacja:** kwartał A-20, posesja 1

**Wykopaliska:** 1995, K. Czapla

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** pomieszczenie 6, północno-zachodni narożnik pomieszczenia.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XIV w. (na podstawie ceramiki).

**Literatura:** Czapla 1997, s. 248–249

13.

**Rodzaj obiektu:** studnia-kloaka (ob. 7)

**Lokalizacja:** kwartał A-20, posesja 1a

**Wykopaliska:** 1995, K. Czapla

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** posesja 1a, pomieszczenie 2, część południowo-wschodnia pomieszczenia.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XIV w. (na podstawie materiału zabytkowego).

**Literatura:** Czapla 1997, s. 250

14.

**Rodzaj obiektu:** studnia-kloaka (ob. 8)

**Lokalizacja:** kwartał A-20, posesja 1a

**Wykopaliska:** 1995, K. Czapla

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** posesja 1a, pomieszczenie 2.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** 2. połowa XIV w. (na podstawie ceramiki).

**Literatura:** Czapla 1997, s. 250

15.

**Rodzaj obiektu:** studnia-kloaka (ob. 2)

**Lokalizacja:** kwartał A-20, posesja 4

**Wykopaliska:** 1995, K. Czapla

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** pomieszczenie 2, posesja 4, w północnej części pomieszczenia.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:**

**Literatura:** Czapla 1997, s. 253

16.

**Rodzaj obiektu:** studnia-kloaka (ob. 16)

**Lokalizacja:** kwartał A-20, posesja 5

**Wykopaliska:** 1995, K. Czapla

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** pomieszczenie 1–3, posesja 5, narożnik północno-wschodni pomieszczenia.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XIV w. (na podstawie ceramiki).

**Literatura:** Czapla 1997, s. 255

17.

**Rodzaj obiektu:** studnia-kloaka (ob. 17)

**Lokalizacja:** kwartał A-20, posesja 5

**Wykopaliska:** 1995, K. Czapla

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** pomieszczenie 1–3, posesja 5, północna część pomieszczenia.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** 2. połowa XIII w. (na podstawie materiału zabytkowego).

**Literatura:** Czapla 1997, s. 255–257

18.

**Rodzaj obiektu:** studnia-kloaka (ob. 6)

**Lokalizacja:** kwartał A-20, posesja 5

**Wykopiska:** 1995, K. Czapla

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** pomieszczenie 5, posesja 5, południowo-wschodnia część pomieszczenia, w odległości 0,3 m od muru południowego.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV w. (na podstawie materiału zabytkowego).

**Literatura:** Czapla 1997, s. 258

**Uwagi:** niezbadana w całości.

19.

**Rodzaj obiektu:** studnia-kloaka (ob. 12)

**Lokalizacja:** kwartał A-20, posesja 5

**Wykopiska:** 1995, K. Czapla

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** pomieszczenie 5, posesja 5, północno-zachodnia część pomieszczenia, przy północnym murze pomieszczenia.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:**

**Literatura:** Czapla 1997, s. 260

## 6. GŁUBCZYCE

20.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** ul. Kozielska 5 i 7

**Wykopiska:** 1975, K. Macewicz, S. Wuszan

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** solidna konstrukcja drewniana

**Datowanie:** średniowiecze.

**Literatura:** Macewicz 1976, s. 241

## 7. JELENIA GÓRA

21.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** ul. Krótka 5

**Wykopiska:** 1989, WKZ w Jeleniej Górze, M. Zubowicz-Kłoska

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** obecnie w piwnicy XVII-wiecznej kamienicy.

**Typ konstrukcji:** murowana

**Datowanie:** materiał datowany na XV–XVI w.

**Literatura:** Kołomański 1991, s. 148

## 8. KOŁOBRZEG

22.

**Rodzaj obiektu:** studnia (ob. 15)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, działka Rynek 2A

**Wykopiska:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze narożnej działki bloku zabudowy, wschodnie pomieszczenie nowożytnej oficyny.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** 1. połowa lub około połowy XIV w.

**Literatura:** Rębkowski i in. 1997a, s. 48; Wywrot-Wyszowska 2010, s. 75

**Uwagi:** po zamuleniu użytkowana jako latryna.

## 9. KOSZALIN

23.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** kwartał między ul. Młyńską a Mickiewicza

**Wykopiska:** 2001, Muzeum w Koszalinie, J. Ilkiewicz, I. Skrzypek

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w pobliżu bramy Młyńskiej.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** zasypana w XVIII w., daty dendrochronologiczne: najprawdopodobniej pochodzi z XV/XVI w., drzewo ścięto po 1488 r.

**Literatura:** Skrzypek 2004, s. 188

## 10. KROSNO

24.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** Rynek

**Wykopiska:** 1999–2001, Muzeum Podkarpackie w Krośnie, A. Muzyczuk, J. Garncarski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na Rynku, przy północno-zachodnim narożu gotyckiego budynku na środku placu.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** zasypisko z XIV i głównie XV w.

**Literatura:** Muzyczuk, Garncarski 2007, s. 430–431; Garncarski, Muzyczuk 2002, s. 19–20

**Uwagi:** przekształcona w dół chłonny.

## 11. LEGNICA

25.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** kwartał między ul. Partyzantów, Rycerską i Murarską

**Wykopiska:** 1986, inspekcja archeologiczna podczas budowy

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIII w., funkcjonowała w XIV–XV w.

**Literatura:** Firszt 1995, s. 195; 1999, s. 131–132

**Uwagi:** niezbadana do końca.

26.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** rejon ul. Środkowej i Szpitalnej

**Wykopiska:** od lipca do sierpnia 1998

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** koniec funkcjonowania: XVI–XVII w.

**Literatura:** Firszt 1999, s. 132

## 12. LIDZBARK WARMIŃSKI

27.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (dren?)

**Lokalizacja:** Stare Miasto

**Wykopalka:** 5.5–13.10.1992, M. Bierezowska, A. Mackiewicz  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**  
**Typ konstrukcji:** drążona kłoda  
**Datowanie:** od XIV w. (?).  
**Literatura:** Bierezowska 1997, s. 105

### 13. LUBAŃ

**28.**  
**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna  
**Lokalizacja:** ul. Armii Czerwonej i Wyzwolenia  
**Wykopalka:** wiosna 1974, H. Śledzik  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**  
**Typ konstrukcji:** murowana  
**Datowanie:** XIV–XV w.  
**Literatura:** Informator Archeologiczny 1975, s. 242

### 14. LWÓWEK ŚLĄSKI

**29.**  
**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna  
**Lokalizacja:** ul. Stogryna-Malinowskiego  
**Wykopalka:** 1988, WKZ w Jeleniej Górze, R. Kołomański  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**  
**Typ konstrukcji:** murowana  
**Datowanie:** materiał ceramiczny datowany na XIII–XIV w.  
**Literatura:** Kołomański 1990, s. 184

**30.**  
**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna  
**Lokalizacja:** ul. Stogryna-Malinowskiego  
**Wykopalka:** 1988, WKZ w Jeleniej Górze, R. Kołomański  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**  
**Typ konstrukcji:** murowana  
**Datowanie:** materiał ceramiczny datowany na XIII–XIV w.  
**Literatura:** Kołomański 1990, s. 184

**31.**  
**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna  
**Lokalizacja:** ul. Stogryna-Malinowskiego  
**Wykopalka:** 1988, WKZ w Jeleniej Górze, R. Kołomański  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**  
**Typ konstrukcji:** murowana  
**Datowanie:** materiał ceramiczny datowany na XIII–XIV w.  
**Literatura:** Kołomański 1990, s. 184

### 15. MORĄG

**32.**  
**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna  
**Lokalizacja:** ul. Herdera i Kościelna  
**Wykopalka:** 29.8.–27.9.1994, A. Mackiewicz, firma ARCHEO-ADAM  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** drążona  
**Datowanie:** XIV w. (?).  
**Literatura:** Mackiewicz 1998, s. 96

### 16. MYSŁOWICE

**33.**  
**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna  
**Lokalizacja:** Rynek  
**Wykopalka:** 1.5.2001–1.6.2002  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na Rynku, w pobliżu zachodniej ściany ratusza.  
**Typ konstrukcji:** murowana  
**Datowanie:** funkcjonowała do XIX w. (prawdopodobnie).  
**Literatura:** Tarasiński 2004, s. 271

### 17. NAMYSŁÓW

**34.**  
**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna  
**Lokalizacja:** ul. Harcerska  
**Wykopalka:** początek grudnia 1988  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**  
**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa  
**Datowanie:** średniowiecze (?).  
**Literatura:** Macewicz, Spychała 1991, s. 52

### 18. NYSA

**35.**  
**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 7)  
**Lokalizacja:** Rynek Garncarski  
**Wykopalka:**  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**  
**Typ konstrukcji:** beczka  
**Datowanie:** XIV–XV/XVI w.  
**Literatura:** Krawczyk, Romiński 1997, s. 102–104

**36.**  
**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 13)  
**Lokalizacja:** Rynek Garncarski  
**Wykopalka:**  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**  
**Typ konstrukcji:** beczka  
**Datowanie:** XIV–XV/XVI w.  
**Literatura:** Krawczyk, Romiński 1997, s. 102–104  
**Uwagi:** po zaprzestaniu użytkowania służyła jako kloaka.

**37.**  
**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 16)  
**Lokalizacja:** Rynek Garncarski  
**Wykopalka:**  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**  
**Typ konstrukcji:** beczka  
**Datowanie:** XIV–XV/XVI w.  
**Literatura:** Krawczyk, Romiński 1997, s. 102–104  
**Uwagi:** po zaprzestaniu użytkowania służyła jako kloaka.

19. OLESNO

38.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** ul. Lompy

**Wykopaliska:** od marca do sierpnia 1998, Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska w Jeleniej Górze, R. Kołomański

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w ciągu ul. Lompy, przed zabudową północnej pierzei ulicy.

**Typ konstrukcji:** murowano-zrębowa

**Datowanie:** być może jej początki sięgają XIV–XV w., konstrukcja kamienna pochodzi z czasów nowożytnych.

**Literatura:** Kołomański 2001, s. 229–233

20. OPOLE

39.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** pl. Wolności

**Wykopaliska:** lato 1999

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XVI w. (?)

**Literatura:** Matuszczyk 2002, s. 406–407

21. PACZKÓW

40.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** ul. Wojska Polskiego 17

**Wykopaliska:**

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w części tylnej działki.

**Typ konstrukcji:** wydrążona kłoda

**Datowanie:** średniowiecze (?)

**Literatura:** Buśko 1996, s. 96

22. PYRZYCE

41.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** wykop I/71, zbieg ul. 1 Maja (dawniej Bańska) i Zabytkowej (dawniej św. Ducha)

**Wykopaliska:** 1971, Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie, A. Porzeziński

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** północno-zachodni narożnik wykopu.

**Typ konstrukcji:** ścianowa

**Datowanie:** 2. połowa XIII–XIV w.

**Literatura:** Cnotliwy, Nawroński 1996, s. 279

23. RACIBÓRZ

42.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (?) (ob. 2)

**Lokalizacja:** ul. Rzeźnicza

**Wykopaliska:** 25.10.–5.12.1995

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** zaplecze gospodarczo-produkcyjne posesji.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIII–XIV w. (ceramika).

**Literatura:** Kozłowska 1998, s. 104–105

43.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (?) (ob. 5)

**Lokalizacja:** ul. Rzeźnicza

**Wykopaliska:** 25.10.–5.12.1995

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** zaplecze gospodarczo-produkcyjne posesji.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIII–XV w.

**Literatura:** Kozłowska 1998, s. 105–106

44.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (?) (ob. 6)

**Lokalizacja:** ul. Rzeźnicza

**Wykopaliska:** 25.10.–5.12.1995

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** zaplecze gospodarczo-produkcyjne posesji, 0,7 m na południe od studni 42.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIII–XV w.

**Literatura:** Kozłowska 1998, s. 106

45.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (?) (ob. 9)

**Lokalizacja:** ul. Rzeźnicza

**Wykopaliska:** 25.10.–5.12.1995

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** przylegała od południa do studni 43. Zaplecze gospodarczo-produkcyjne posesji.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XIII–XV w.

**Literatura:** Kozłowska 1998, s. 106

**Uwagi:** obiekt nie został przebadany.

24. ŚRODA ŚLĄSKA

46.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** stanowisko 6, ul. Matuszewskiego

**Wykopaliska:** 1989, L. Berduła, J. Czajka, M. Mularczyk

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** za północno-zachodnim narożnikiem budynku.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** zawałała się jeszcze w średniowieczu (XIV w.?).

**Literatura:** Informator Archeologiczny 1993, s. 93

25. WROCŁAW

47.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** skrzyżowanie ul. Piaskowej i Grodzkiej

**Wykopaliska:**

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w obrębie miasta, na wschód od baszty bramnej, w narożu muru kurtynowego i gotyckiego muru dawnego ogrodzenia rezydencji biskupów lubuskich.

**Typ konstrukcji:** murowana

**Datowanie:** od około 1346 r. (pierwsza wzmianka o pałacu biskupim) lub między 1318 a 1348 r. (czasy budowy drugiej linii murów i przebiecia Bramy Piaskowej) do połowy XV w. (faza funkcjonowania studni); 2. poł. XV w. – faza funkcjonowania kloaki (zespół ceramiczny datowany na połowę XV w.).

**Literatura:** Romanow, Romanow 2006, s. 121

48.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 4)

**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska

**Wykopalska:** od kwietnia do lipca 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu

**Umiejscowienie na ulicy/placu/dziale:**

**Typ konstrukcji:** ramowa

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Wiśniewski 1991, s. 112–113; Informator Archeologiczny 1992, s. 143

49.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 6)

**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska

**Wykopalska:** od kwietnia do lipca 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu

**Umiejscowienie na ulicy/placu/dziale:**

**Typ konstrukcji:** ramowa

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Wiśniewski 1991, s. 118–124; Informator Archeologiczny 1992, s. 143

50.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 10)

**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska

**Wykopalska:** od kwietnia do lipca 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu

**Umiejscowienie na ulicy/placu/dziale:**

**Typ konstrukcji:** ramowa

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Wiśniewski 1991, s. 124–128; Informator Archeologiczny 1992, s. 143

51.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 14)

**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska

**Wykopalska:** od kwietnia do lipca 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu

**Umiejscowienie na ulicy/placu/dziale:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Płonka, Wiśniewski 1991, s. 195–197; Wiśniewski 1991, s. 128–132

52.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 19)

**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska

**Wykopalska:** od kwietnia do lipca 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu

**Umiejscowienie na ulicy/placu/dziale:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Płonka, Wiśniewski 1991, s. 201–203; Wiśniewski 1991, s. 132–135

53.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 20)

**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska

**Wykopalska:** od kwietnia do lipca 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu

**Umiejscowienie na ulicy/placu/dziale:**

**Typ konstrukcji:** ramowa

**Datowanie:** XIV–XV w., krótkotrwale użytkowana.

**Literatura:** Wiśniewski i in. 1992, s. 125–126; Wiśniewski 1994, s. 62–67

54.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 29)

**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska

**Wykopalska:** od kwietnia do lipca 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu

**Umiejscowienie na ulicy/placu/dziale:**

**Typ konstrukcji:** ramowa

**Datowanie:** XIV–XV w., po XVI w.

**Literatura:** Wiśniewski i in. 1992, s. 129–130; Wiśniewski 1994, s. 68–71

55.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 7)

**Lokalizacja:** ul. św. Marii Magdaleny 3

**Wykopalska:** wiosna 1994

**Umiejscowienie na ulicy/placu/dziale:** sektor 6, zaplecze posesji.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIII – początek XIV w.

**Literatura:** Wiśniewski 1994a, s. 119

56.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 14)

**Lokalizacja:** ul. św. Marii Magdaleny 3

**Wykopalska:** wiosna 1994

**Umiejscowienie na ulicy/placu/dziale:** sektor 13, na tyłach parceli.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** 2. połowa XIII – początek XIV w.

**Literatura:** Wiśniewski 1994a, s. 121–123

57.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 37)

**Lokalizacja:** ul. Łaciarska 62 (kwartał między ul. Kazimierza Wielkiego, Szewską, Ofiar Oświęcimskich i Łaciarską)

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na ulicy/placu/dziale:** sektor 15, południowo-zachodni narożnik sektora. Tuż przy zachodniej granicy parceli, w maksymalnym oddaleniu od pobliskich kloak.

**Typ konstrukcji:** ramowa

**Datowanie:** XIV–XV/XVI w. (na podstawie ceramiki).

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 72–73; Konczewski 2007, s. 68, 115

**58.**

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 28)

**Lokalizacja:** ul. Ofiar Oświęcimskich 35 (19)

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** sektor 35, zachodni kraniec działki, w oddaleniu od pozostałych obiektów późnośredniowiecznych, oddalona o 23,8 m od frontu posesji.

**Typ konstrukcji:** zrębowa

**Datowanie:** założenie: XIV (?)–XV w.; funkcjonowanie: XV w.; likwidacja: XV/XVI w.

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 105–108; Konczewski 2007, s. 68

**59.**

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 53)

**Lokalizacja:** ul. Ofiar Oświęcimskich 35 (19)

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** sektor 45, we wschodniej części sektora, 10 m od frontu posesji, tuż przy budynku frontowym, na styku z dobudowanym skrzydłem.

**Typ konstrukcji:** beczka

**Datowanie:** 2. połowa XIII–XIV w.

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 129; Konczewski 2007, s. 68, 113

**60.**

**Rodzaj obiektu:** studnia/kloaka (?) (ob. I)

**Lokalizacja:** ul. Igielna 16/17

**Wykopalska:** 1990–1992

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** pomieszczenie VI, przy ścianie południowej, położona przy ul. Igielnej, być może na zapleczu ul. Więzienniej.

**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa

**Datowanie:** XVI–XIX w.

**Literatura:** Łużyńska 1997, s. 367–368

**61.**

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (j.s. 3)

**Lokalizacja:** ul. Nożownicza 27/Szewska 54

**Wykopalska:** C. Buśko, J. Piekalski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XV w.

**Literatura:** Buśko, Piekalski 1994, s. 416–418

**62.**

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (j.s. 3)

**Lokalizacja:** ul. Więzienna 29/30

**Wykopalska:** od października do listopada 1992, C. Buśko, M. Chorowska, J. Piekalski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na granicy parcel Więzienna 29 i 30.

**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Buśko i in. 1999, s. 331

**Uwagi:** po zaprzestaniu użytkowania studnia funkcjonowała jako kloaka.

**63.**

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (j.s. 5)

**Lokalizacja:** ul. Więzienna 30

**Wykopalska:** od października do listopada 1992, C. Buśko, M. Chorowska, J. Piekalski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na granicy parcel Więzienna 29 i 30 (wcześniej mogła to być jedna parcela, po wzniesieniu murowanych kamienic na tych działkach studnia znalazła się w obrębie ścian piwnicy, od wschodu otoczona murem kamienicy Więzienna 29.

**Typ konstrukcji:** murowana

**Datowanie:** XIV–XV w., zasypana w XVI w.

**Literatura:** Buśko i in. 1999, s. 332

**64.**

**Co:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** ul. Wita Stwosza 4 i Wita Stwosza 5/Szewska 71

**Wykopalska:** 1999, J. Piekalski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** 10 m od tylnych ścian budynków, bezpośrednio przy ul. Szewskiej.

**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa

**Datowanie:** XV w.

**Literatura:** Czerner i in. 2000, s. 233–234

**Uwagi:** po zamuleniu wykorzystywana jako kloaka.

**65.**

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** ul. Wita Stwosza 4 i Wita Stwosza 5/Szewska 71

**Wykopalska:** 1999, J. Piekalski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** 10 m od tylnych ścian budynków.

**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa

**Datowanie:** XV w.

**Literatura:** Czerner i in. 2000, s. 233–234

**Uwagi:** po zamuleniu wykorzystywana jako kloaka.

**66.**

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** ul. św. Mikołaja 48

**Wykopalska:**

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa

**Datowanie:** wzniesiona przed XIV w., funkcjonowała w XIV w., zasypana w XV w.

**Literatura:** Lasota i in. 2001, s. 351–352

67.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (j.s. 16)  
**Lokalizacja:** ul. Kazimierza Wielkiego 27A  
**Wykopalska:** od maja do września 2001, Pracownia Archeologiczno-Architektoniczna „Niegoda”, T. Borkowski, C. Buśko, J. Niegoda  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na tyłach parceli. Parcela położona przy fosie.  
**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa  
**Datowanie:** połowa XV–1. ćwierć XVI w.  
**Literatura:** Buśko, Niegoda 2001, s. 578–579

68.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 3)  
**Lokalizacja:** ul. Henryka Pobożnego 10, ul. Niemcewicza 3–4  
**Wykopalska:** od sierpnia do września 2000, K. Kwaśnica  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** Niemcewicza 4, 14 m od stawu.  
**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa  
**Datowanie:** 2. połowa XIII–XIII/XIV w.  
**Literatura:** Kwaśnica 2002, s. 535–536

69.

**Rodzaj obiektu:** studnia wraz z korytem odpływowym (ob. 2 i 3 – Zaulek Niski 31; ob. 1 – Zaulek Koci 30)  
**Lokalizacja:** ul. Zaulek Niski 31, Zaulek Koci 30 (obecny pl. Dominikański)  
**Wykopalska:** od czerwca 1992 do września 1993, Z. Lissak, W. Piszczałowski  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** oddalona od frontu posesji o 18,75 m.  
**Typ konstrukcji:** nieokreślona  
**Datowanie:** XIII–XV w.  
**Literatura:** Lissak i in. 1993, s. 63; Konczewski 2007, s. 68, 71, 110  
**Uwagi:** P. Konczewski uważa, że obiekt był mylnie zinterpretowany i w rzeczywistości jest kloaką z odpływem do fosy. Część działki Zaulek Niski, od strony dawnej fosy, dostała nazwę Zaulek Koci.

70.

**Rodzaj obiektu:** studnia wraz z korytem odpływowym (ob. 1 i 2 – Zaulek Koci 28)  
**Lokalizacja:** ul. Zaulek Koci 28 (obecny pl. Dominikański)  
**Wykopalska:** od czerwca 1992 do września 1993, Z. Lissak, W. Piszczałowski  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** oddalona od frontu posesji o 17,75 m.  
**Typ konstrukcji:** zrębowa (?)  
**Datowanie:** XIII–XV w.  
**Literatura:** Lissak i in. 1993, s. 63; Konczewski 2007, s. 68, 109  
**Uwagi:** P. Konczewski uważa, że obiekt był mylnie zinterpretowany i w rzeczywistości jest kloaką z odpływem do fosy.

71.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 3 i 5, posesja Zaulek Niski 41)  
**Lokalizacja:** ul. Zaulek Niski 41 (obecny pl. Dominikański)  
**Wykopalska:** od czerwca 1992 do września 1993, R. Piwko, J. Romanow  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** przedmurze.  
**Typ konstrukcji:** niezachowana  
**Datowanie:** 1299 r. (po przebudowie fosy).  
**Literatura:** Piwko, Romanow 1993, s. 74

72.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (posesja Kacerska Górka 12, pomieszczenia A, ob. 2)  
**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka 12 (obecny pl. Dominikański)  
**Wykopalska:** od sierpnia do listopada 1992, L. Berduła, W. Fabisiak  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** południowo-wschodnie naroże posesji.  
**Typ konstrukcji:** słupowa (sumikowo-łatkowa)  
**Datowanie:** data ścięcia ostatniego drzewa określona na rok 1205 -2/+5.  
**Literatura:** Berduła i in. 1993, s. 104–108; Konczewski 2007, s. 68, 107

73.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (posesja Kacerska Górka 16, pomieszczenie A, ob. 1)  
**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka 16 (obecny pl. Dominikański)  
**Wykopalska:** od sierpnia do listopada 1992, L. Berduła, W. Fabisiak  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** tuż przy ścianie renesansowego budynku – 1 m w kierunku północnym, front posesji (?).  
**Typ konstrukcji:** ścianowa  
**Datowanie:** 1. połowa XIII w., data ścięcia ostatniego drzewa: 1222 r.  
**Literatura:** Berduła i in. 1993, s. 107–108; Konczewski 2007, s. 68, 108

74.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (posesja Kacerska Górka 16, pomieszczenie A, ob. 2)  
**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka 16 (obecny pl. Dominikański)  
**Wykopalska:** od sierpnia do listopada 1992, L. Berduła, W. Fabisiak  
**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** pod ścianą szczytową budynku renesansowego w jej centralnej partii, front parceli (?).  
**Typ konstrukcji:** nieokreślona  
**Datowanie:** 1. połowa XIII w. (ceramika); data ścięcia ostatniego drzewa – 1237 r.

**Literatura:** Berduła i in. 1993, s. 108; Konczewski 2007, s. 68, 108

**Uwagi:** nie rozpoznano jej należycie ze względu na silny napływ kurzawki.

75.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (posesja Kacerska Górka 8, pomieszczenie D, ob. 4)

**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka 8 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalka:** od sierpnia do listopada 1992, L. Berduła, W. Fabisiak

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** zaplecze posesji (?).

**Typ konstrukcji:** beczka

**Datowanie:** ostatnie drzewo ścięto po roku 1373.

**Literatura:** Berduła i in. 1993, s. 112; Konczewski 2007, s. 78

**Uwagi:** P. Konczewski uważa, że jest to studzienka odwadniająca.

76.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (j.s. 8)

**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka 18/Zaułek Koci 29 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalka:** od sierpnia do listopada 1992, C. Buśko, J. Piekalski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na tyłach działki Kacerska Górka/Zaułek Koci, która frontem zwrócona była w stronę ul. Kacerska Górka. Przy ścianie frontowej budynku renesansowego, 0,5 m na północ od niej.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** 1. połowa XIII w.

**Literatura:** Buśko, Piekalski 1993a, s. 131–132; Konczewski 2007, s. 68, 108

77.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 12)

**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka 5 i 7 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalka:** od sierpnia do listopada 1992, A. Kudła

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** przy południowej pierzei ul. Kacerska Górka.

**Typ konstrukcji:** ramowa

**Datowanie:** dąb użyty do budowy studni ścięto w roku 1295.

**Literatura:** Lewicka-Cempa, Kudła 1993, s. 203–211; Konczewski 2007, s. 67, 103

78.

**Rodzaj obiektu:** zbiornik na wodę (beczka) (ob. 9, posesja 11)

**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka 11 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalka:** od sierpnia do listopada 1992, W. Tymciów

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** zaplecze posesji.

**Typ konstrukcji:** beczka

**Datowanie:**

**Literatura:** Tymciów 1993, s. 249

79.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 2)

**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka, przed posesją 15 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalka:** od sierpnia do listopada 1992, A. Dwojak

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** po południowej stronie ulicy.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** zbudowano ją po 1339 r. i funkcjonowała do końca XIV w., w końcowej fazie jako kloaka.

**Literatura:** Dwojak 1993, s. 263–267; Konczewski 2007, s. 105

**Uwagi:** wykorzystana wtórnie jako kloaka.

80.

**Rodzaj obiektu:** cysterna kamienna (ob. 9B)

**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka, posesja 14 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalka:** od sierpnia do listopada 1992, A. Dwojak

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** przed posesją po północnej stronie ul. Kacerska Górka.

**Typ konstrukcji:** kamienna cysterna

**Datowanie:** renesans (XVI w.).

**Literatura:** Dwojak 1993, s. 276–277

**Uwagi:** wzniesiona i zaplanowana razem z budynkiem, służyła jako publiczny zbiornik na wodę.

81.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 45)

**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka 13/Nowa 36 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalka:** od sierpnia do listopada 1992, A. Łaciuk, J. Wolfram

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na tyłach działki, oddalona od frontu o 20 m. W 2/3 głębokości działki.

**Typ konstrukcji:** ramowa

**Datowanie:** data ścięcia drzewa: 1343 r. W następnej fazie, w XV w., studnia 81 i studnia 82 przestają funkcjonować w wyniku akumulacji odpadów i zanieczyszczenia wód.

**Literatura:** Łaciuk, Wolfram 1993, s. 326; Konczewski 2007, s. 67, 104

82.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 46)

**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka 13/Nowa 36 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalka:** od sierpnia do listopada 1992, A. Łaciuk, J. Wolfram

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na tyłach działki, oddalona od ściany frontowej o 20 m. W 2/3 głębokości działki.

**Typ konstrukcji:** ramowa

**Datowanie:** data ścięcia drzewa: 1345 r. W następnej fazie, w XV w., studnia 81 i studnia 82 przestają funkcjonować w wyniku akumulacji odpadów i zanieczyszczenia wód. Być może zbudowana po spaleniu studni 81.

**Literatura:** Łaciuk, Wolfram 1993, s. 326; Konczewski 2007, s. 67, 104

**83.**

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 32)

**Lokalizacja:** Kacerska Górka 11–17 – podwórze (obecny pl. Dominikański)

**Wykopaliska:** od sierpnia do listopada 1992, A. Łaciuk, J. Wolfram

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na tyłach działki.

**Typ konstrukcji:** ścianowy

**Datowanie:** XV w.

**Literatura:** Łaciuk, Wolfram 1993, s. 326–328

**84.**

**Rodzaj obiektu:** studnia (kloaka?) (ob. 8)

**Lokalizacja:** Kacerska Górka 11–17 – podwórze (obecny pl. Dominikański)

**Wykopaliska:** od sierpnia do listopada 1992, A. Łaciuk, J. Wolfram

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na tyłach działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa

**Datowanie:** koniec XV – początek XVI w.

**Literatura:** Łaciuk, Wolfram 1993, s. 328–329

**Uwagi:** być może po zamuleniu przerobiona na kloakę.

**85.**

**Rodzaj obiektu:** studnia (kloaka?) (ob. 14)

**Lokalizacja:** Kacerska Górka 11–17 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopaliska:** od sierpnia do listopada 1992, A. Łaciuk, J. Wolfram

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na tyłach działki.

**Typ konstrukcji:**

**Datowanie:** koniec XV – początek XVI w.

**Literatura:** Łaciuk, Wolfram 1993, s. 329

**Uwagi:** być może po zamuleniu przerobiona na kloakę.

**86.**

**Rodzaj obiektu:** studnia (kloaka?) (ob. 30)

**Lokalizacja:** Kacerska Górka 11–17 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopaliska:** od sierpnia do listopada 1992, A. Łaciuk, J. Wolfram

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na tyłach działki.

**Typ konstrukcji:**

**Datowanie:** koniec XV w., początek XVI w.

**Literatura:** Łaciuk, Wolfram 1993, s. 328–329

**Uwagi:** być może po zamuleniu przerobiona na kloakę.

**87.**

**Rodzaj obiektu:** studnia (kloaka?) (ob. 39)

**Lokalizacja:** Kacerska Górka 11–17 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopaliska:** od sierpnia do listopada 1992, A. Łaciuk, J. Wolfram

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na tyłach działki.

**Typ konstrukcji:**

**Datowanie:** koniec XV – początek XVI w.

**Literatura:** Łaciuk, Wolfram 1993, s. 328

**Uwagi:** być może po zamuleniu przerobiona na kloakę.

**88.**

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (j.s. 12, wykop W3B)

**Lokalizacja:** pl. Nowy Targ

**Wykopaliska:** 1999–2000

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na placu.

**Typ konstrukcji:** zrębowa (?)

**Datowanie:** początek XIII w. (datowanie dendrochronologiczne).

**Literatura:** Janczewski 2005, s. 85

**89.**

**Rodzaj obiektu:** studnia-kloaka (j.s. 80)

**Lokalizacja:** ul. Więzienna 11

**Wykopaliska:** 1991, Instytut Archeologii UW

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** faza III zabudowy działki – początek 4. ćwierci XIII w.; drewno do budowy ścięto w 1273 r.

**Literatura:** Buśko 1999a, s. 58

**Uwagi:** po zamuleniu wykorzystywana jako kloaka.

**90.**

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 3, warstwa 2a)

**Lokalizacja:** Rynek, Wrocław, wykopy VI/A i VIb/A, metry 67–71)

**Wykopaliska:**

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** na rynku miejskim, po północnej stronie bloku śródmiejowego.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV/XV–1. poł. XV w.

**Literatura:** Płonka, Wiśniewski 2000, s. 251–253; Limisiewicz i in. 2002, s. 96–97

**91.**

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** rejon kościoła św. Wojciecha (wykop (II), 34 m na zachód od kościoła i 17 m na północ od ul. Wita Stwosza),

**Wykopaliska:** 1960, W. Hołubowicz

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** podwórko/plac (?)

**Typ konstrukcji:** ramowa

**Datowanie:** XIV w., ostatni poziom, ze spalenizną z XV w.

**Literatura:** Kaźmierczyk, Lodowski 1963, s. 274; Kaźmierczyk 1966, s. 319–320

92.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 32/92)

**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka 11 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopiska:**

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** oddalona o 26 m od frontu działki.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XV w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 104

93.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 10 (3))

**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka 17–19/Nowa 40 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopiska:**

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** od frontu posesji oddalona o 18,25 m. Tuż przy tylnej granicy parceli.

**Typ konstrukcji:** ramowa

**Datowanie:** daty dendrochronologiczne z belek ramy dolnej: 1255 i 1287 r., chronologia: koniec XIII – początek XIV w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 68, 106

94.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 1 (9))

**Lokalizacja:** ul. Wierzbowa 3

**Wykopiska:**

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** oddalona o 26,5 m od frontu działki. W  $\frac{3}{4}$  głębokości działki.

**Typ konstrukcji:** ramowa

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 68, 116

95.

**Co:** studnie czerpalne (ob. 15 i 17)

**Lokalizacja:** pl. Dominikański

**Wykopiska:** 1975, budowa trasy W-Z, A. Piwko

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** zrębowa

**Datowanie:** koniec XIV–XV w.

**Literatura:** Informator Archeologiczny 1976, s. 273

96.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 16)

**Lokalizacja:** pl. Dominikański

**Wykopiska:** 1975, budowa trasy W-Z, A. Piwko

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa (?)

**Datowanie:** koniec XV – połowa XVII w.

**Literatura:** Informator Archeologiczny 1976, s. 273

97.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna

**Lokalizacja:** ul. św. Antoniego

**Wykopiska:** 1980, H. Śledzik-Kamińska

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w ciągu ulicy.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** późne średniowiecze (?).

**Literatura:** Informator Archeologiczny 1982, s. 263

## 26. ŻMIGRÓD

98.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 1)

**Lokalizacja:** ul. Rybacka 18A

**Wykopiska:** lipiec 1998, Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska SILING – Jacek Wolfram

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w północnej części wykopu, 1,8 m od krawędzi zachodniej, około 2 m od krawędzi ul. Rybackiej.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** przełom XV/XVI–XVI w.

**Literatura:** Wolfram 2000, s. 99–100

99.

**Rodzaj obiektu:** studnia czerpalna (ob. 3)

**Lokalizacja:** ul. Rybacka 18A

**Wykopiska:** lipiec 1998, Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska SILING – Jacek Wolfram

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w centralnej części wykopu.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XV–XV/XVI w.

**Literatura:** Wolfram 2000, s. 107–108

## 6.2. STUDNIE WODOCIĄGOWE

### 1. KOŁOBRZEG

1.

**Rodzaj obiektu:** studzienka z doprowadzającym wodę kanałem (ob. 9)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 5 (wykop A)

**Wykopiska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** północno-zachodni narożnik wykopu, tylna część działki.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** 2. połowa XIV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 23; Rębkowski 2004, s. 366; Wywrot-Wyszkowska 2010, s. 84

**Uwagi:** być może jest to część systemu zaopatrzenia w wodę.

### 2. RACIBÓRZ

2.

**Rodzaj obiektu:** studnia wodociągowa

**Lokalizacja:** Rynek

**Wykopiska:**

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** być może średniowieczna, brak podstaw do pewnego datowania.

**Literatura:** Kozłowska 2000, s. 148; 2000a, s. 186

### 3. WROCŁAW

3.

**Rodzaj obiektu:** studnia wodociągowa (ob. 2)

**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska

**Wykopalska:** od kwietnia do lipca 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** beczka wstawiona w skrzynię

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Wiśniewski, Płonka 1989, s. 59–61; Płonka, Wiśniewski 1990, s. 429; Wiśniewski 1991, s. 108–112; Informator Archeologiczny 1992, s. 143

4.

**Rodzaj obiektu:** studnia wodociągowa (?) (ob. 7)

**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska

**Wykopalska:** od kwietnia do lipca 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** beczka wstawiona w skrzynię

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Wiśniewski, Płonka 1989, s. 62–64; Płonka, Wiśniewski 1990, s. 429; Wiśniewski 1991, s. 108–111; Informator Archeologiczny 1992, s. 143

5.

**Rodzaj obiektu:** studnia wodociągowa (ob. 5)

**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska,

**Wykopalska:** od kwietnia do lipca 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** beczka wstawiona w skrzynię

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Wiśniewski, Płonka 1989, s. 53–66; Płonka, Wiśniewski 1990, s. 429; Wiśniewski 1991, s. 113–118

6.

**Rodzaj obiektu:** studnia wodociągowa (rzap) (ob. 39)

**Lokalizacja:** kwartał między ul. Kazimierza Wielkiego, Szewską, Ofiar Oświęcimskich i Łaciarską

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** sektor 8, północna partia sektora. Na linii ceramicznego wodociągu (wodociąg 8), w obrębie dawnej suchej fosy.

**Typ konstrukcji:** beczka

**Datowanie:** XV/XVI w.

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 53

7.

**Rodzaj :** studnia wodociągowa (ob. 44)

**Lokalizacja:** ul. Ofiar Oświęcimskich 39 (21)

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** sektor 40, wschodnia część sektora, oddalona o 24 m od frontu działki.

**Typ konstrukcji:** beczka w szalowanym wkopie

**Datowanie:** XV/XVI–XVI w.

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 117–120; Konczewski 2007, s. 114

8.

**Rodzaj obiektu:** studnia wodociągowa (j.s. 12)

**Lokalizacja:** Kacerska Górka 20 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalska:** 19.8.–26.9.1992, C. Buśko, J. Piekalski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** wodociąg biegł od ulicy w głąb działki, rzap położony około 8 m od frontu.

**Typ konstrukcji:** beczka

**Datowanie:** dno (zapewne wymienione): po 1356 r.; klepki ścianek z dębu ściętego po 1293 r.

**Literatura:** Buśko, Piekalski 1993, s. 155; Konczewski 2007, s. 108

9.

**Rodzaj obiektu:** studzienka wodociągowa z magistrali potrójnej (wodociąg 23), rzap zachodni

**Lokalizacja:** ul. Zaułek Niski (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalska:** od sierpnia do listopada 1992, A. Dwojak

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w linii wodociągu na ulicy.

**Typ konstrukcji:** beczka wodociągowa

**Datowanie:** data dendrochronologiczna z beczek: około roku 1420, taką metrykę potwierdza materiał ceramiczny z zasypiska rurowców. Zniszczenie nastąpiło w XVI w. Na planie Weinerów z 1562 r. rzapie te nie są naniesione. Bardziej prawdopodobne wydaje się, że datą końcową był rok 1596, kiedy to zburzono Młyn Kacerski, a na jego miejscu mistrz Hans Schneider zainstalował pompę wodną.

**Literatura:** Dwojak 1993, s. 291–292

10.

**Rodzaj obiektu:** studzienka wodociągowa z magistrali potrójnej (wodociąg 23), rzap środkowy

**Lokalizacja:** ul. Zaułek Niski (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalska:** od sierpnia do listopada 1992, A. Dwojak

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w linii wodociągu na ulicy.

**Typ konstrukcji:** beczka wodociągowa

**Datowanie:** data dendrochronologiczna z beczek: około roku 1420, taką metrykę potwierdza materiał ceramiczny z zasypiska rurowców. Zniszczenie nastąpiło w XVI w. Na planie Weinerów z 1562 r. rzapie te nie są naniesione. Bardziej prawdopodobne wydaje się, że datą końcową był rok 1596, kiedy to zburzono Młyn Kacerski, a na jego miejscu mistrz Hans Schneider zainstalował pompę wodną.

**Literatura:** Dwojak 1993, s. 291–292

11.

**Rodzaj obiektu:** studzienka wodociągowa z magistrali potrójnej (Wodociąg 23), rząp wschodni

**Lokalizacja:** ul. Zaułek Niski (obecny pl. Dominikański)

**Wykopaliska:** od sierpnia do listopada 1992, A. Dwojak

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w linii wodociągu na ulicy.

**Typ konstrukcji:** beczka wodociągowa

**Datowanie:** data dendrochronologiczna z beczek: około roku 1420, taką metrykę potwierdza materiał ceramiczny z zasypiska rurociągów. Data dendrochronologiczna z cembrowiny wschodniego rząpia: rok 1520. Zniszczenie nastąpiło w XVI w. Na planie Weinerów z 1562 r. rzapie te nie są naniesione. Bardziej prawdopodobne wydaje się, że datą końcową był rok 1596, kiedy to zburzono Młyn Kacerski, a na jego miejscu mistrz Hans Schneider zainstalował pompę wodną.

**Literatura:** Dwojak 1993, s. 291–292

12.

**Rodzaj obiektu:** studnia wodociągowa/zbiornik na wodę (j.s. 11)

**Lokalizacja:** pl. bpa Nankera

**Wykopaliska:** 1999–2000

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** centralna część placu.

**Typ konstrukcji:** beczka wodociągowa (?)

**Datowanie:** daty dendrochronologiczne: po 1045 r., po 1115 r., po 1138 r., po 1142 r. Materiał ceramiczny z XIII w. w zasypisku, obiekt zniszczony w I. połowa XIII w.

**Literatura:** Janczewski 2005, s. 94

13.

**Rodzaj obiektu:** studnia wodociągowa – rząp (ob. 3/S)

**Lokalizacja:** ul. Igielna 18

**Wykopaliska:**

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** sektor 4 – dziedziniec, część północno-zachodnia współczesnego dziedzińca.

**Typ konstrukcji:** beczka wodociągowa

**Datowanie:** data dendrochronologiczna desek podstawy: po 1504 i 1525 r., I. połowa XVI w.; funkcjonowała do XVII w.

**Literatura:** Guszpit, Wiśniewski 2002, s. 194

14.

**Rodzaj obiektu:** studnia wodociągowa (rząp) (ob. 3)

**Lokalizacja:** ul. Biskupia 1a (sektor 3)

**Wykopaliska:** 2000, firma AKME, K. Bykowski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** oddalony o 19 m od frontu posesji.

**Typ konstrukcji:** wieńcowa (zrębowa) (skrzynia)

**Datowanie:** 2. połowa XIV w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 119

**Uwagi:** związana z wodociągiem 31. Wewnątrz skrzyni znajdowała się zapewne beczka.

15.

**Rodzaj obiektu:** studnia wodociągowa (rząp) (ob. 6)

**Lokalizacja:** ul. Biskupia 1a (sektor 3),

**Wykopaliska:** 2000, firma AKME, K. Bykowski

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** oddalona o 22,5 m od frontu posesji.

**Typ konstrukcji:** beczka wodociągowa

**Datowanie:** 2. połowa XIV w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 119

#### 4. ŻARY

16.

**Rodzaj obiektu:** studnia wodociągowa (nr 1)

**Lokalizacja:** Rynek 34

**Wykopaliska:** od sierpnia do listopada 2000, Pracownia Archeologiczno-Architektoniczna „Niegoda”, C. Buśko, J. Niegoda

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** we wschodniej części piwnicy nr 2, na działce narożnej, piwnica nr 2 znajdowała się pośrodku ciągu trzech piwnic.

**Typ konstrukcji:** beczka wodociągowa

**Datowanie:** XIII–XV w., przed budową renesansowej kamienicy.

**Literatura:** Buśko, Niegoda 2001a, s. 588; Janczewski 2005, s. 94–95

**Uwagi:** z rząpiem związana rura nr 1 (wodociąg 36).

17.

**Rodzaj obiektu:** studnia wodociągowa (nr 2)

**Lokalizacja:** Rynek 34

**Wykopaliska:** od sierpnia do listopada 2000, Pracownia Archeologiczno-Architektoniczna „Niegoda”, C. Buśko, J. Niegoda

**Umiejscowienie na ulicy/placu/działce:** w zachodniej części piwnicy nr 2, na działce narożnej, piwnica nr 2 znajdowała się pośrodku ciągu trzech piwnic.

**Typ konstrukcji:** beczka wodociągowa

**Datowanie:** XIII–XV w.

**Literatura:** Buśko, Niegoda 2001a, s. 588; Janczewski 2005, s. 94–95

**Uwagi:** z rząpiem związana rura nr 1 (wodociąg 37). Beczka częściowo zniszczona przez mur.

### 6.3. WODOCIĄGI

#### 1. BRZEG

1.

**Rodzaj obiektu:** dwa rurociągi drewniane

**Lokalizacja:** ul. Polska

**Wykopaliska:** 17.8–25.8.1987, Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, P. Kubów

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** biegły miedzuchem.

**Typ konstrukcji:** drążone

**Datowanie:** po XIV w., prawdopodobnie nowożytnie.

**Literatura:** Kubów 1989, s. 10–11

2.

**Rodzaj obiektu:** dwa rurociągi drewniane

**Lokalizacja:** ul. Polska

**Wykopaliska:** 17.8–25.8.1987, Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, P. Kubów

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** biegiły wzdłużną granicą między parcelami, wzdłuż ul. Polskiej.

**Typ konstrukcji:** drążone

**Datowanie:** po XIV w., prawdopodobnie nowożytnie.

**Literatura:** Kubów 1989, s. 10–11

## 2. KOŁOBRZEG

3.

**Rodzaj obiektu:** wodociąg drewniany (ob. 5)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, ul. Narutowicza 36

**Wykopaliska:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAI PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** częściowo zniszczony (?) biegł z zaplecza działki w stronę frontu. Wchodził w profil wykopu od strony zaplecza.

**Typ konstrukcji:** rynnowy

**Datowanie:** początek XIV w.

**Literatura:** Rębkowski i in. 1997, s. 18

4.

**Rodzaj obiektu:** wodociąg drewniany (ob. 9)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, działka Narutowicza 36, Kołobrzeg

**Wykopaliska:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAI PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** prostopadle do ulicy, biegł od strony zaplecza w kierunku ulicy.

**Typ konstrukcji:** rynnowy

**Datowanie:** 2. poł. XIV w.

**Literatura:** Rębkowski i in. 1997, s. 39

## 3. KOSZALIN

5.

**Rodzaj obiektu:** wodociąg drewniany ze studzienką

**Lokalizacja:** ul. Zwycięstwa

**Wykopaliska:** lato 1971, Muzeum w Koszalinie, M. Sikora, I. Skrzypek

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** w ciągu ulicy.

**Typ konstrukcji:** nieokreślony

**Datowanie:** czas użytkowania: XIV–XVI w.

**Literatura:** Skrzypek 2004, s. 186

6.

**Rodzaj obiektu:** przewód wodociagowy

**Lokalizacja:** ul. Bogusława II

**Wykopaliska:** 2002

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** rynnowy

**Datowanie:** data dendrochronologiczna: 1262 r.

**Literatura:** Skrzypek 2004, s. 189

## 4. KROSNO

7.

**Rodzaj obiektu:** wodociąg

**Lokalizacja:** Rynek

**Wykopaliska:** 1999–2001, Muzeum Podkarpackie w Krośnie, A. Muzyczuk, J. Garncarski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** drążony

**Datowanie:** najstarsze rury wykonane w 2. połowie XIV w., co 20 lat wymieniane.

**Literatura:** Garncarski, Muzyczuk 2002, s. 20; Muzyczuk, Garncarski 2007, s. 433–434

## 5. LEGNICA

8.

**Rodzaj obiektu:** rury drewniane

**Lokalizacja:** naroże ul. Najświętszej Marii Panny (dawnej ul. Rosenbergów) i Szpitalnej

**Wykopaliska:** 1973, A. Kudła

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** rynnowe

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Kudła 1974, s. 255

9.

**Rodzaj obiektu:** wodociąg ceramiczny

**Lokalizacja:** ul. Wjazdowa

**Wykopaliska:** 1967

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** ceramiczny

**Datowanie:** XV w.

**Literatura:** Firszt 1999, s. 138

10.

**Rodzaj obiektu:** wodociąg ceramiczny

**Lokalizacja:** ul. Najświętszej Marii Panny, Szpitalna i Środkowa

**Wykopaliska:** 1998

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** przebiegał kręto.

**Typ konstrukcji:** ceramiczny

**Datowanie:** warstwa związana z budową datowana na XIV–XV w. Same rury z XIV w. (?).

**Literatura:** Firszt 1999, s. 139

11.

**Rodzaj obiektu:** rury ceramiczne

**Lokalizacja:** obok kościoła św. Piotra i Pawła

**Wykopaliska:** 1973, A. Kudła  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:**  
**Typ konstrukcji:** ceramiczne  
**Datowanie:** początek XIV w.  
**Literatura:** Kudła 1974, s. 255

## 6. NYSA

**12.**  
**Rodzaj obiektu:** rura drewniana  
**Lokalizacja:** ul. Bolesława Krzywoustego  
**Wykopaliska:**  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:**  
**Typ konstrukcji:** drewniana  
**Datowanie:** XIV–XV w. (?).  
**Literatura:** Romiński 1985, s. 100

**13.**  
**Rodzaj obiektu:** rurociąg drewniany  
**Lokalizacja:** ul. Wałowa  
**Wykopaliska:** maj 1976, Dział Archeologii Muzeum w Nysie  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** prostopadle do ul. Wałowej (ulica po raz pierwszy wzmiankowana w 1378 r.).  
**Typ konstrukcji:** rynnowy  
**Datowanie:** koniec XIV lub początek XV w. (z analizy treści nawarstwień kulturowych).  
**Literatura:** Romiński 1983, s. 82–83

**14.**  
**Rodzaj obiektu:** rurociąg drewniany  
**Lokalizacja:** ul. Wałowa  
**Wykopaliska:** wrzesień 1977, Dział Archeologii Muzeum w Nysie  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** wzdłuż ul. Wałowej.  
**Typ konstrukcji:** rynnowy  
**Datowanie:** XV–początek XVI w. (materiał ceramiczny).  
**Literatura:** Romiński 1983, s. 84–85

## 7. WROCŁAW

**15.**  
**Rodzaj obiektu:** rurociąg ceramiczny  
**Lokalizacja:** ul. Świdnicka 21/23  
**Wykopaliska:** od stycznia do lutego 1992, L. Berduła  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** na posesji 16, przebiegał od ul. Świdnickiej na zachód, skręcając nieznacznie na południowy zachód.  
**Typ konstrukcji:** ceramiczny  
**Datowanie:** XIV lub 1. poł. XV w.  
**Literatura:** Berduła 1994, s. 86–90  
**Uwagi:** część wodociągu „świdnickiego”, oznaczonego jako „G” w opisie topograficznym Kniego i Welchera z 1825 r., widocznego także na planie Wrocławia z 1840 r.

**16.**  
**Rodzaj obiektu:** wodociąg ceramiczny (ob. 90)  
**Lokalizacja:** kwartał między ul. Kazimierza Wielkiego, Szewską, Ofiar Oświęcimskich i Łaciarską  
**Wykopaliska:** 1994–1995, firma AKME  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** sektor 8, sektor 21 i 49. Przez całą szerokość wykopu, ze wschodu na zachód, z lekkim odchyleniem od północnego wschodu ku południowemu zachodowi. W obrębie wcześniejszej suchej fosy.  
**Typ konstrukcji:** ceramiczny  
**Datowanie:** XV–XVI w.  
**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 54–55

**17.**  
**Rodzaj obiektu:** wodociąg drewniany (razem z rzapiem – studnia 29) (ob. 91)  
**Lokalizacja:** kwartał między ul. Kazimierza Wielkiego, Szewską, Ofiar Oświęcimskich i Łaciarską  
**Wykopaliska:** 1994–1995, firma AKME  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** sektor 21, w środkowej części sektora, w obrębie dawnej fosy.  
**Typ konstrukcji:** drażony  
**Datowanie:** XIV/XV–XVII w. (zabytki starsze znalezione na wtórnym złożu).  
**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 80–81

**18.**  
**Rodzaj obiektu:** wodociąg ceramiczny (ob. 68)  
**Lokalizacja:** ul. Ofiar Oświęcimskich 39 (21)  
**Wykopaliska:** 1994–1995, firma AKME  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** sektor 48, południowo-wschodnie naroże sektora. Biegł ze wschodu na zachód, z lekkim odchyleniem z północy na południe. Oddalony o 21 m od frontu działki.  
**Typ konstrukcji:** ceramiczny  
**Datowanie:** XIII–XIV w.  
**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 133–134; Konczewski 2007, s. 114  
**Uwagi:** najprawdopodobniej doprowadzał wodę do studni wodociągowej 7.

**19.**  
**Rodzaj obiektu:** wodociąg, tzw. „Koci Wodociąg”  
**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska, wykop VII/88  
**Wykopaliska:** od kwietnia do lipca 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu, J. Lodowski, Z. Wiśniewski, T. Płonka  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** ze wschodu na zachód do ob. 2 (studnia wodociągowa 9), spadek wynosił 6 mm/1 m w kierunku zachodnim. Za ob. 2 skręcał na południe, omijając ob. 7 (studnia wodociągowa 10) i kończył swój bieg w ob. 5 (studnia wodociągowa 11). Spadek na tym odcinku wynosił 4 mm/1 m w kierunku południowym.  
**Typ konstrukcji:** ceramiczny  
**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Wiśniewski, Płonka 1989, s. 53–67; Płonka, Wiśniewski 1990, s. 427; Informator Archeologiczny 1992, s. 143

**20.**

**Rodzaj obiektu:** rurociąg

**Lokalizacja:** ul. Białoskórnicza 1

**Wykopalska:** 2002, firma AKME, B. Kitliński, A. Limisiewicz, R. Mruczek

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** sektor 1 (ob. 9), sektor 3 (ob. 5). Wodociąg przechodził pod murem obronnym w kierunku ul. Rzeźniczej, na którą zapewne dostarczał wodę.

**Typ konstrukcji:** ceramiczny

**Datowanie:** początek XV w. (na podstawie ceramiki z wkopu pod rurociąg).

**Literatura:** Bilińska 2002, s. 350–351; Kitliński, Limisiewicz, Mruczek 2004, s. 160

**21.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg z rzapiem (j.s. 12)

**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka 20 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalska:** 19.8.–26. 9.1992, Buško, Piekalski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** dochodził do rzapia umieszczonego w 2/3 długości parceli (studnia wodociągowa 8).

**Typ konstrukcji:** ceramiczny

**Datowanie:** po 1356 r., przed końcem XIV w.

**Literatura:** Buško, Piekalski 1993, s. 155; Buško 1999, s. 43; Konczewski 2007, s. 69, 108

**22.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg (ob. 12), dwa odcinki

**Lokalizacja:** ul. Kacerska Górka (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalska:** od sierpnia do listopada 1992, A. Dwojak  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** pierwszy odcinek biegł od posesji 19 w kierunku północno-zachodnim do posesji 20. Urywał się na długości 7,8 m, 3,3 m od ściany posesji. Drugi odcinek przebiegał od muru posesji 17 (południowa strona ulicy) w kierunku północnym, zmieniając na długości 6,4 m swój bieg w kierunku północno-zachodnim. Sięgając po kolejnych 2,3 m lica muru posesji 20, na terenie tej posesji ciągnął się dalej do rzapia (wodociąg 21 i studnia wodociągowa 8).

**Typ konstrukcji:** ceramiczny

**Datowanie:** ściśle datowanie nie jest pewne, na podstawie datowania dendrochronologicznego końcowego rzapia (studnia wodociągowa 8) – po 1356 r. dno (zapewne wymienione), klepki ścianek z dębu ściętego po 1293 r.

**Literatura:** Dwojak 1993, s. 278–284

**23.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg, potrójny, z trzema rzapiami (ob. 1)

**Lokalizacja:** ul. Zaulek Niski (obecny pl. Dominikański)

**Wykopalska:** sierpień–listopad 1992, A. Dwojak

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** środkiem ulicy na całej jej długości (73,9 m).

**Typ konstrukcji:** ceramiczny

**Datowanie:** datowanie dendrochronologiczne z beczek – około roku 1420, taką metrykę potwierdza materiał ceramiczny z zasypiska rurociągów. Data dendrochronologiczna z cembrowiny wschodniego rzapia: rok 1520. Zniszczenie nastąpiło w XVI w. Na planie Weinerów z 1562 r. rzapia te nie są naniesione. Bardziej prawdopodobne wydaje się, że datą końcową był rok 1596, kiedy to zburzono Młyn Kacerski, a na jego miejscu mistrz Hans Schneider zainstalował pompę wodną.

**Literatura:** Dwojak 1993, s. 286–298

**24.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg drewniany

**Lokalizacja:** ul. Kotlarska

**Wykopalska:**

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** rynnowy

**Datowanie:** XIII–1. połowa. XIV w.

**Literatura:** Kaźmierczyk 1966, s. 69; Janczewski 2005, s. 85

**Uwagi:** część wodociągu zwanego Wielkim Kunsztem.

**25.**

**Rodzaj obiektu:** drewniany wodociąg (j.s. 5)

**Lokalizacja:** ul. Purkyniego i Kotlarska

**Wykopalska:** 1999–2000

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** biegł z południowego wschodu na północny zachód, wzdłuż ulicy.

**Typ konstrukcji:** rynnowy (wykonany z dranic)

**Datowanie:** Wielki Kunszt po raz pierwszy w źródłach pojawia się w 1386 r., funkcjonował do XIX w.

**Literatura:** Janczewski 2005, s. 86

**Uwagi:** część wodociągu zwanego Wielkim Kunsztem.

**26.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg drewniany

**Lokalizacja:** przed posesją Rynek 42.

**Wykopalska:**

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** Rynek 42, 8–12 m od linii zabudowy, skręcał z placu rynkowego w stronę naroża ul. Kuźniczej i Wita Stwosza.

**Typ konstrukcji:** drążony

**Datowanie:** data dendrochronologiczna: po 1490 r.

**Literatura:** Bresch i in. 2002, s. 11

**27.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg drewniany (j.s. 2)

**Lokalizacja:** przed kamienicą Rynek 44

**Wykopalska:**

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** 13,5 m od linii zabudowy, równolegle do północnej pierzei Rynku.

**Typ konstrukcji:** drążony

**Datowanie:** po 1490 r. (?).

**Literatura:** Bresch i in. 2002, s. 25

**Uwagi:** kontynuacja wodociągu sprzed kamienicy Rynek 42.

**28.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg drewniany (w warstwie j.s. 5)

**Lokalizacja:** przed posesją Rynek 49

**Wykopaliska:**

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** przed frontem posesji Rynek 49, równoległe do północnej pierzei Rynku. Wykop III przebiegał 10–13,7 m od kamienicy.

**Typ konstrukcji:** drążony

**Datowanie:** po 1490 r. (?).

**Literatura:** Bresch i in. 2002, s. 34

**Uwagi:** kontynuacja wodociągu sprzed posesji Rynek 42 i 44.

**29.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg drewniany (j.s. 2 – wkop pod wodociąg)

**Lokalizacja:** przed posesją Rynek 48

**Wykopaliska:**

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** przed frontem kamienicy Rynek 48, równoległe do północnej pierzei Rynku, wkop oddalony od linii zabudowy o 12,2 m.

**Typ konstrukcji:** drążony

**Datowanie:** po 1490 r. (?).

**Literatura:** Bresch i in. 2002, s. 40

**Uwagi:** kontynuacja wodociągu sprzed posesji Rynek 42, 44 i 49.

**30.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg drewniany

**Lokalizacja:** ul. Kotlarska, (wykop I)

**Wykopaliska:** 1960, W. Hołubowicz

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** rynnowy

**Datowanie:** XIV w.

**Literatura:** Hołubowicz, Kaźmierczyk 1960, s. 59; Kaźmierczyk, Lodowski 1963, s. 273–274; Kaźmierczyk 1970, s. 69

**31.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg ceramiczny (ob. 5)

**Lokalizacja:** ul. Biskupia 1a (sektor 1, 2, 3)

**Wykopaliska:** 2000, firma AKME, K. Bykowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** biegł od ul. Biskupiej na zaplecze działki, zakończony rzapiem (studnia wodociągowa 14). Oddalony od frontu posesji o około 22 m.

**Typ konstrukcji:** ceramiczny

**Datowanie:** 2. połowa XIV w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 118

**32.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg ceramiczny (ob. 2)

**Lokalizacja:** ul. Biskupia 1a (sektor 3)

**Wykopaliska:** 2000, firma AKME, K. Bykowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** oddalony od frontu posesji o około 22,5 m. Prowadził do rzapia na zapleczu posesji zapewne z rejonu ul. Krawieckiej.

**Typ konstrukcji:** ceramiczny

**Datowanie:** 2. połowa XIV w., starszy od wodociągu 31.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 69, 119

**33.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg ceramiczny (ob. 4 (3))

**Lokalizacja:** ul. Biskupia 5

**Wykopaliska:** 2000, firma AKME, K. Bykowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** biegł pod murem frontowym kamienicy na jej zaplecze.

**Typ konstrukcji:** ceramiczny

**Datowanie:** XV w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 69, 120–121

**34.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg ceramiczny (ob. 1 (3, 4))

**Lokalizacja:** ul. Biskupia 7

**Wykopaliska:** 2000, firma AKME, K. Bykowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** biegł przez całą głębokość posesji tj. 15 m.

**Typ konstrukcji:** ceramiczny

**Datowanie:** koniec XIV–XV w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 121

## 8. ZIĘBICE

**35.**

**Rodzaj obiektu:** wodociąg drewniany

**Lokalizacja:** ul. Kościuszki

**Wykopaliska:** 1975, H. Śledzik

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:**

**Typ konstrukcji:** drążony

**Datowanie:** późne średniowiecze (?).

**Literatura:** Informator Archeologiczny 1976a, s. 275

## 9. ŻARY

**36.**

**Rodzaj obiektu:** rura nr 1

**Lokalizacja:** Rynek 34

**Wykopaliska:** od sierpnia do listopada 2000, Pracownia Archeologiczno-Architektoniczna „Niegoda”, C. Buško, J. Niegoda

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** w pobliżu rzapia nr 1 (studnia wodociągowa 16).

**Typ konstrukcji:** rynnowa

**Datowanie:** przed budową renesansowej kamienicy.

**Literatura:** Buško, Niegoda 2001a, s. 588

**37.**

**Rodzaj obiektu:** rura nr 2

**Lokalizacja:** Rynek 34

**Wykopaliska:** od sierpnia do listopada 2000, Pracownia Archeologiczno-Architektoniczna „Niegoda”, C. Buško, J. Niegoda

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** w pobliżu rzepia nr 2 (studnia wodociągowa 17).  
**Typ konstrukcji:** rynnowa bądź dążona

**Datowanie:** XIII–XV w.  
**Literatura:** Buśko, Niegoda 2001a, s. 588

## 6.4. LATRYNY

### 1. BRZEG

**1.**  
**Rodzaj obiektu:** latryny (ob. 1)  
**Lokalizacja:** ul. Polska  
**Wykopalska:** 17.8.–25.8.1987, Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, P. Kubów  
**Umiejscowienie na działce:** na tyłach parceli, nie jest znany jednak pierwotny układ działek w Brzegu.  
**Typ konstrukcji:** ramowe  
**Datowanie:** XIV w.  
**Literatura:** Kubów 1989, s. 8

**2.**  
**Rodzaj obiektu:** latryny (ob. 2)  
**Lokalizacja:** ul. Polska  
**Wykopalska:** 17.8.–25.8.1987, Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, P. Kubów  
**Umiejscowienie na działce:** na tyłach parceli, nie jest znany jednak pierwotny układ działek w Brzegu.  
**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa  
**Datowanie:** XIV w.  
**Literatura:** Kubów 1989, s. 8–10

### 2. ELBLĄG

**3.**  
**Rodzaj obiektu:** latryna  
**Lokalizacja:** ul. Kowalska 11  
**Wykopalska:** 1981–1982, Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska P.P. PKZ Oddział w Gdańsku  
**Umiejscowienie na działce:** zachodni mur oficyny działki, wewnątrz oficyny.  
**Typ konstrukcji:** nieokreślona  
**Datowanie:** najwcześniej schyłek 1. połowy XIV w.  
**Literatura:** Nawrońska, Nawroński 1985, s. 396

**4.**  
**Rodzaj obiektu:** latryna kamiennie-ceglana  
**Lokalizacja:** ul. Kowalska 12  
**Wykopalska:** 1985  
**Umiejscowienie na działce:** podwórze posesji. Bezpośrednio przy tylnym murze granicznym działki, w odległości około 2 m na północ od oficyny kamieniczki.  
**Typ konstrukcji:** murowana  
**Datowanie:** XV w.  
**Literatura:** Nawroński, Tandecki 1987, s. 594

**5.**  
**Rodzaj obiektu:** latryna  
**Lokalizacja:** ul. Kowalska 5

**Wykopalska:** 1994–1995  
**Umiejscowienie na działce:** południowo-zachodni narożnik podwórka, 1,4 m od muru działkowego i 0,9 m od muru granicznego.  
**Typ konstrukcji:** nieokreślona  
**Datowanie:** 1. połowa XV w.  
**Literatura:** Nawrońska, Tandecki 1997, s. 132

**6.**  
**Rodzaj obiektu:** latryna ceglano-kamienna  
**Lokalizacja:** ul. Kowalska 8  
**Wykopalska:** 1994–1995  
**Umiejscowienie na działce:** południowo-wschodni narożnik podwórka, bezpośrednio przy murze granicznym i międzydziałkowym.  
**Typ konstrukcji:** murowana  
**Datowanie:** 1. połowa XV w.  
**Literatura:** Nawrońska, Tandecki 1997, s. 134

**7.**  
**Rodzaj obiektu:** latryna ceglano-kamienna  
**Lokalizacja:** ul. św. Ducha 4  
**Wykopalska:** 1994–1995  
**Umiejscowienie na działce:** 4 m od tylnego muru działki.  
**Typ konstrukcji:** murowana  
**Datowanie:** połowa XV w.  
**Literatura:** Nawrońska, Tandecki 1997, s. 139

**8.**  
**Rodzaj obiektu:** latryna  
**Lokalizacja:** ul. Wigilijna  
**Wykopalska:** 1983–1984  
**Umiejscowienie na działce:** na tyłach parceli, wewnątrz drewnianej zabudowy.  
**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa  
**Datowanie:** materiał w obiekcie: XV–XVIII w.  
**Literatura:** Nawrońska, Nawroński 1986, s. 634  
**Uwagi:** podwójna cembrowina może sugerować, że jest to jednak studnia.

**9.**  
**Rodzaj obiektu:** latryna  
**Lokalizacja:** ul. św. Ducha 4  
**Wykopalska:** 1995, G. Nawrońska  
**Umiejscowienie na działce:** podwórko.  
**Typ konstrukcji:** murowana  
**Datowanie:** późne średniowiecze, czas wznoszenia budynków murowanych.  
**Literatura:** Nawrońska 1998, s. 116

10.

**Rodzaj obiektu:** latryna

**Lokalizacja:** zachodnia część bloku zabudowy między ul. Rzeźniczą, Stary Rynek, Kowalską i Murną

**Wykopaliska:** 1993, T. Nawroński

**Umiejscowienie na działce:** podwórze ratusza.

**Typ konstrukcji:** murowana

**Datowanie:** późne średniowiecze.

**Literatura:** Nawroński 1998, s. 91

**Uwagi:** zasypała w XVI–XVIII w.

### 3. GDAŃSK

11.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (latryna I)

**Lokalizacja:** klasztor Dominikanów, stanowisko 5 – Hala Targowa

**Wykopaliska:** od stycznia do lipca 2001, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach klasztoru (?), przy ul. Lawendowej.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** 1. połowa XV–połowa XVI w. Młodsza od latryny 12.

**Literatura:** Krzywdziński 2006, s. 251–256

12.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (latryna II)

**Lokalizacja:** klasztor Dominikanów, stanowisko 5 – Hala Targowa

**Wykopaliska:** od stycznia do lipca 2001, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach klasztoru (?), przy ul. Lawendowej.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** połowa XIV–1. połowa XV w.

**Literatura:** Krzywdziński 2006, s. 252–256

13.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 935)

**Lokalizacja:** ul. Powroźnicza 1

**Wykopaliska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV w., daty dendrochronologiczne: po 1339 r., 1343 r., dwa razy 1343/1344 r.

**Literatura:** Polak 2005, s. 293–295

14.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 1196)

**Lokalizacja:** ul. Powroźnicza 5

**Wykopaliska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** tylna część działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** data dendrochronologiczna: czas ścięcia drzewa – między majem a lipcem 1351 r.

**Literatura:** Polak 2005, s. 295

15.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 2524)

**Lokalizacja:** ul. Długi Targ 19

**Wykopaliska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** tylna część działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** datowania dendrochronologiczne: narożne słupy – lata 1351–1353 i 1352/1353; słup środkowy – 1350/1351 r. Zakończenie użytkowania koniec XV w. (na podstawie materiału ruchomego).

**Literatura:** Polak 2005, s. 295–296

16.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 101)

**Lokalizacja:** ul. Długi Targ 21

**Wykopaliska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** tylna część działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** 2. ćwierć XIV (z analizy stratygraficznej) – koniec funkcjonowania XV w.

**Literatura:** Polak 2005, s. 296

17.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 2384)

**Lokalizacja:** ul. Długi Targ 19

**Wykopaliska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** tylna część parceli.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** daty dendrochronologiczne ze słupów: po roku 1416 +8/–6 i 1421–1422 r.

**Literatura:** Polak 2005, s. 296

**Uwagi:** silnie zniszczona w XIX w.

18.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 653)

**Lokalizacja:** ul. Powroźnicza 4

**Wykopaliska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** data dendrochronologiczna z deski ściany: po roku 1380, data dendrochronologiczna ze słupa: rok 1414 +8/–6.

**Literatura:** Polak 2005, s. 296

19.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 1071)

**Lokalizacja:** ul. Powroźnicza 2

**Wykopaliska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** daty dendrochronologiczne ze słupów: 1361/1362 i 1362/1363 r.

**Literatura:** Polak 2005, s. 296

**Uwagi:** fragment włączony w konstrukcję kloaki młodszej (latryna 20).

**20.**

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 1400)

**Lokalizacja:** ul. Powroźnicza 2

**Wykopalska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** zabytki z dna kloaki – XV w.

**Literatura:** Polak 2005, s. 297

**21.**

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 421)

**Lokalizacja:** ul. Długi Targ 23

**Wykopalska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** postawiona w miejscu budynku, którego elementy są datowane dendrochronologicznie na rok 1341 +8/-2, koniec użytkowania – koniec XV w., na podstawie zabytków z górnej partii wypełniska.

**Literatura:** Polak 2005, s. 297

**22.**

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 385)

**Lokalizacja:** ul. Długi Targ 23

**Wykopalska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** funkcjonowała na przełomie XV i XVI w. (na podstawie materiału zabytkowego i kontekstu stratygraficznego).

**Literatura:** Polak 2005, s. 297

**23.**

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 215)

**Lokalizacja:** ul. Długi Targ 23

**Wykopalska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** funkcjonowała w 1. połowie XVI w. (na podstawie materiału ruchomego).

**Literatura:** Polak 2005, s. 297

**24.**

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 303)

**Lokalizacja:** ul. Długi Targ 21 i 22

**Wykopalska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** data dendrochronologiczna z jednego ze słupów: 1426 r. Datowanie przedmiotów z najniższych

partii wypełniska i stratygrafia wykopu przemawiają za datą budowy około połowy XVI w. Użytkowana była aż do XVIII w.

**Literatura:** Polak 2005, s. 297

**25.**

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 1006)

**Lokalizacja:** ul. Powroźnicza 7

**Wykopalska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze (pierwotnie na działce przy ul. Ogarnej).

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** brak możliwości pewnego datowania. Ze stratygrafii – budowa po 1415 r., możliwe, że długo po tej dacie. Data dendrochronologiczna ze słupów–1470/1471 r., część elementów na pewno wtórnie użyta. Znaleźiska ruchome datowane na XVIII, ewentualnie koniec XVII w. Koniec użytkowania wyznacza warstwa niwelacyjna z przedmiotami z XIX w.

**Literatura:** Polak 2005, s. 297–298

## 4. GŁOGÓW

**26.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 4)

**Lokalizacja:** ul. Grodzka 9

**Wykopalska:** 1988–1990, Z. Wiśniewski, W. Pogorzelski

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** poziom C – późne średniowiecze (około 2. połowy XIV w.).

**Literatura:** Wiśniewski 1992, s. 201

**27.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 5)

**Lokalizacja:** ul. Grodzka 9,

**Wykopalska:** 1988–1990, Z. Wiśniewski, W. Pogorzelski

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** poziom C – późne średniowiecze (około 2. połowy XIV w.).

**Literatura:** Wiśniewski 1992, s. 201

**28.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 1)

**Lokalizacja:** ul. Grodzka 9

**Wykopalska:** 1988–1990, Z. Wiśniewski, W. Pogorzelski

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** poziom B – późne średniowiecze (około 1. połowy XV w.).

**Literatura:** Wiśniewski 1992, s. 204

**29.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 8)

**Lokalizacja:** ul. Grodzka 7  
**Wykopalska:** 1988–1990, Z. Wiśniewski, W. Pogorzelski  
**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.  
**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa  
**Datowanie:** poziom A – późne średniowiecze (około 2. połowy XV w.).  
**Literatura:** Wiśniewski 1992, s. 206

30.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 19)  
**Lokalizacja:** ul. Grodzka 7  
**Wykopalska:** 1988–1990, Z. Wiśniewski, W. Pogorzelski  
**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.  
**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa  
**Datowanie:** poziom A – późne średniowiecze (około 2. połowy XV w.).  
**Literatura:** Wiśniewski 1992, s. 206

31.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 5)  
**Lokalizacja:** ul. Grodzka 6  
**Wykopalska:** 1988–1990, Z. Wiśniewski, W. Pogorzelski  
**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.  
**Typ konstrukcji:** ramowa  
**Datowanie:** poziom A-późne średniowiecze (około 2. połowy XV w.).  
**Literatura:** Wiśniewski 1992, s. 207

32.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 2)  
**Lokalizacja:** ul. Grodzka, kwartał A-19, posesja 11  
**Wykopalska:** 2.7.–31.7.1992, W. Pogorzelski  
**Umiejscowienie na działce:** centralna część posesji.  
**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa  
**Datowanie:** 2. połowa XIII–XV w. (na podstawie ceramiki).  
**Literatura:** Czapla, Pogorzelski 1993, s. 232

## 5. KOŁOBRZEG

33.

**Rodzaj obiektu:** dół chłonny (ob. 20)  
**Lokalizacja:** blok zabudowy A-20, ul. Ratuszowa 9  
**Wykopalska:** od lipca do września 1991, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAI PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot  
**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.  
**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa  
**Datowanie:** wypełnisko: XIV w.  
**Literatura:** Rębkowski i in. 1996, s. 59

34.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 33)  
**Lokalizacja:** blok zabudowy A-20, ul. Ratuszowa 10A

**Wykopalska:** od lipca do września 1991, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAI PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** dostawiona od zachodu do podwaliny ob. 10 z działki 9. Zaplecze działki 10A.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** koniec XIV–1. połowa XV w. Wypełnisko: XV w.

**Literatura:** Rębkowski i in. 1996a, s. 111

35.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 32, warstwa 57)  
**Lokalizacja:** blok zabudowy A-20, ul. Ratuszowa 10A  
**Wykopalska:** od lipca do września 1991, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAI PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot  
**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.  
**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa  
**Datowanie:** 2. połowa XV–XVI w.  
**Literatura:** Rębkowski i in. 1996a, s. 112

36.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 3)  
**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, ul. Narutowicza 36  
**Wykopalska:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAI PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot  
**Umiejscowienie na działce:** południowy profil wykopu, niszczył część drewnianego moszczenia przejścia na tył działki.  
**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa  
**Datowanie:** XIV w.  
**Literatura:** Rębkowski i in. 1997, s. 18

37.

**Rodzaj obiektu:** latryna-beczka (ob. 10)  
**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, ul. Narutowicza 36  
**Wykopalska:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAI PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot  
**Umiejscowienie na działce:** ponad latryną 36.  
**Typ konstrukcji:** beczka  
**Datowanie:** 2. połowa XIV w.  
**Literatura:** Rębkowski i in. 1997, s. 39

38.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 17)  
**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, działka Rynek 2A  
**Wykopalska:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAI PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot  
**Umiejscowienie na działce:** przy tylnej granicy posesji. Odkryta pod murem nowożytnego oficyny.  
**Typ konstrukcji:** zrębowa  
**Datowanie:** 2. połowa XIV w.  
**Literatura:** Rębkowski i in. 1997a, s. 48

39.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 37)**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, działka Rynek 2B**Wykopalka:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAI PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot**Umiejscowienie na działce:** na tyłach działki, w profilu wykopu.**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa**Datowanie:** 1. połowa XIV w. (?), do 2. połowy XIV w. (?).**Literatura:** Rębkowski i in. 1997b, s. 82

40.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 56)**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, ul. Gierczak 7**Wykopalka:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAI PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa**Datowanie:** 1. połowa XIV w.**Literatura:** Wywrot i in. 1997, s. 122

41.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 61)**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, ul. Gierczak 7**Wykopalka:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAI PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot**Umiejscowienie na działce:** w wykopie znajdowała się tylko ściana zachodnia, zaplecze działki.**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa**Datowanie:** obiekt: koniec XIV w. (?), wypełnisko: XIV–XV w.**Literatura:** Wywrot i in. 1997, s. 132

## 6. KOSZALIN

42.

**Rodzaj obiektu:** latryna**Lokalizacja:** kwartał między ul. Młyńską a Mickiewicza**Wykopalka:** 2001, Muzeum w Koszalinie, J. Ilkiewicz, I. Skrzypek**Umiejscowienie na działce:****Typ konstrukcji:** zrębowa**Datowanie:** daty dendrochronologiczne: drzewa ścięto w latach 1316–1321.**Literatura:** Skrzypek 2004, s. 188

## 7. LUBAWA

43.

**Rodzaj obiektu:** latryna**Lokalizacja:** ul. Bankowa 8–14**Wykopalka:** 10.5.–27.5.1996, A. Mackiewicz, firma ARCHEO-ADAM**Umiejscowienie na działce:****Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa**Datowanie:** późne średniowiecze.**Literatura:** Informator Archeologiczny 2005, s. 266

## 8. LUBLIN

44.

**Rodzaj obiektu:** kloaka**Lokalizacja:** ul. Jezuicka 5–7**Wykopalka:** 1997–1998**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki, około 22 m od frontu działki, około 5 m od muru obronnego.**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa**Datowanie:** XVI w.**Literatura:** Matyaszewski 1999, s. 181–182

## 9. LWÓWEK ŚLĄSKI

45.

**Rodzaj obiektu:** kloaka**Lokalizacja:** ul. Orzeszkowej**Wykopalka:** 1977, A. Piwko**Umiejscowienie na działce:****Typ konstrukcji:** plecionkowa**Datowanie:** XIV–XV w.**Literatura:** Informator Archeologiczny 1978, s. 234

46.

**Rodzaj obiektu:** kloaka**Lokalizacja:** ul. Orzeszkowej**Wykopalka:** 1977, A. Piwko**Umiejscowienie na działce:****Typ konstrukcji:** plecionkowa**Datowanie:** XIV–XV w.**Literatura:** Informator Archeologiczny 1978, s. 234

47.

**Rodzaj obiektu:** kloaka**Lokalizacja:** ul. Orzeszkowej**Wykopalka:** 1977, A. Piwko**Umiejscowienie na działce:****Typ konstrukcji:** plecionkowa**Datowanie:** XIV–XV w.**Literatura:** Informator Archeologiczny 1978, s. 234

## 10. MORĄG

48.

**Rodzaj obiektu:** latryna**Lokalizacja:** ul. Herdera i Kościelna**Wykopalka:** 29.8.–27.9.1994, firma ARCHEO-ADAM, A. Mackiewicz**Umiejscowienie na działce:** w obrębie budynku drewnianego.**Typ konstrukcji:** nieokreślona**Datowanie:** późne średniowiecze**Literatura:** Mackiewicz 1998, s. 96

49.

**Rodzaj obiektu:** latryna**Lokalizacja:** ul. Herdera i Kościelna**Wykopalka:** 29.8.–27.9.1994, firma ARCHEO-ADAM, A. Mackiewicz**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** beczka

**Datowanie:** średniowiecze, 1. połowa XIV w. (?).

**Literatura:** Mackiewicz 1998, s. 96

11. NYSA

50.

**Rodzaj obiektu:** kloaka

**Lokalizacja:** ul. Bielawska

**Wykopaliska:** marzec 2002, Muzeum w Nysie, M. Krawczyk

**Umiejscowienie na działce:** 3,9 m od muru obronnego, zaplecze działki przy ul. Celnej (?).

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XVI/XVII w. oraz XVII w. (na podstawie materiału zabytkowego).

**Literatura:** Krawczyk 2004, s. 238–239

51.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (nr 1)

**Lokalizacja:** ul. Bielawska 31

**Wykopaliska:** 12.10.–1.11.2000, M. Krawczyk

**Umiejscowienie na działce:** działki od strony murów obronnych, biegnących wzdłuż ul. Bielawskiej, tyły działek przy ul. Celnej (?).

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** po 1547 r. (datowanie dendrochronologiczne), XVI–XVII w.

**Literatura:** Krawczyk 2002, s. 341–342

52.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (nr 2)

**Lokalizacja:** ul. Bielawska 27

**Wykopaliska:** 12.10.–1.11.2000, M. Krawczyk

**Umiejscowienie na działce:** działki od strony murów obronnych, biegnących wzdłuż ul. Bielawskiej, tyły działek przy ul. Celnej (?).

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa (?)

**Datowanie:** XV w. (na podstawie zabytków ruchomych).

**Literatura:** Krawczyk 2002, s. 342–343

53.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (nr 3)

**Lokalizacja:** ul. Bielawska 29

**Wykopaliska:** 12.10.–1.11.2000, M. Krawczyk

**Umiejscowienie na działce:** działki od strony murów obronnych, biegnących wzdłuż ul. Bielawskiej, tyły działek przy ul. Celnej (?).

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa (?)

**Datowanie:** XIV i XIV/XV w. (na podstawie zabytków ruchomych).

**Literatura:** Krawczyk 2002, s. 343

54.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (nr 4)

**Lokalizacja:** ul. Bielawska 29,

**Wykopaliska:** 12.10.–1.11.2000, M. Krawczyk

**Umiejscowienie na działce:** działki od strony murów obronnych, biegnących wzdłuż ul. Bielawskiej, tyły działek przy ul. Celnej (?).

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa (?)

**Datowanie:** XV w. (ceramika).

**Literatura:** Krawczyk 2002, s. 343–344

55.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 2)

**Lokalizacja:** Rynek Garncarski

**Wykopaliska:** marzec i maj 1993

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV–XV/XVI w.

**Literatura:** Krawczyk, Romiński 1997, s. 102–104

56.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 3)

**Lokalizacja:** Rynek Garncarski

**Wykopaliska:** marzec i maj 1993

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV–XV/XVI w.

**Literatura:** Krawczyk, Romiński 1997, s. 102–104

57.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 4)

**Lokalizacja:** Rynek Garncarski

**Wykopaliska:** marzec i maj 1993

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV–XV/XVI w., najstarsza chronologicznie.

**Literatura:** Krawczyk, Romiński 1997, s. 102–104

58.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 5)

**Lokalizacja:** Rynek Garncarski

**Wykopaliska:** marzec i maj 1993

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV–XV/XVI w.

**Literatura:** Krawczyk, Romiński 1997, s. 102–104

59.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 8)

**Lokalizacja:** Rynek Garncarski

**Wykopaliska:** marzec i maj 1993

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV–XV/XVI w.

**Literatura:** Krawczyk, Romiński 1997, s. 102–104

60.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 9)

**Lokalizacja:** Rynek Garncarski

**Wykopaliska:** marzec i maj 1993

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV–XV/XVI w.

**Literatura:** Krawczyk, Romiński 1997, s. 102–104

61.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 10)

**Lokalizacja:** Rynek Garncarski,

**Wykopaliska:** marzec i maj 1993

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV–XV/XVI w.

**Literatura:** Krawczyk, Romiński 1997, s. 102–104

62.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 12)

**Lokalizacja:** Rynek Garncarski

**Wykopaliska:** marzec i maj 1993

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV–XV/XVI w., najmlodsza chronologicznie.

**Literatura:** Krawczyk, Romiński 1997, s. 102–104

63.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 13)

**Lokalizacja:** Rynek Garncarski

**Wykopaliska:** marzec i maj 1993

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** beczka

**Datowanie:** XIV–XV/XVI w.

**Literatura:** Krawczyk, Romiński 1997, s. 102–104

64.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 14)

**Lokalizacja:** Rynek Garncarski

**Wykopaliska:** marzec i maj 1993

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV–XV/XVI w.

**Literatura:** Krawczyk, Romiński 1997, s. 102–104

12. OPOLE

65.

**Rodzaj obiektu:** dół kloaczny

**Lokalizacja:** pl. Wolności

**Wykopaliska:** lato 1999

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowa lub słupowo-ramowa

**Datowanie:** XVI w.; drewno ścięte na przełomie 1499 i 1500 r.

**Literatura:** Matuszczyk 2002, s. 407–408

**Uwagi:** eksploracja przeprowadzona do głębokości 1,15 m od stropu, przerwana wskutek zatopienia i „przypadkowego” zalania betonem.

13. PYRZYCE

66.

**Rodzaj obiektu:** latryna (studnia?) (ob. 1)

**Lokalizacja:** wykop I/75, wschodnia pierzeja ul. Kilińskiego (dawniej zwanej Wielką Rynkową)

**Wykopaliska:** 1975, Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska Przedsiębiorstwa Państwowego Pracowni Konserwacji Zabytków w Szczecinie, R. Rogosz

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach parceli.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XIV w.

**Literatura:** Cnotliwy, Nawroński 1996, s. 292–293

67.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 1)

**Lokalizacja:** wykop II/75, kwartał między ul. 1 Maja (dawniej Bańską) i Kilińskiego (dawniej Wielką Rynkową) oraz między kościołem św. Maurycego a ul. Zabytkową (dawniej Mniszą)

**Wykopaliska:** 1975, Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska Przedsiębiorstwa Państwowego Pracowni Konserwacji Zabytków w Szczecinie, R. Rogosz

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach parceli.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** 2. połowa XIII–XIV w.

**Literatura:** Cnotliwy, Nawroński 1996, s. 305–307

68.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 3)

**Lokalizacja:** wykop II/75, kwartał między ul. 1 Maja (dawniej Bańską) i Kilińskiego (dawniej Wielką Rynkową) oraz między kościołem św. Maurycego a ul. Zabytkową (dawniej Mniszą)

**Wykopaliska:** 1975, Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska Przedsiębiorstwa Państwowego Pracowni Konserwacji Zabytków w Szczecinie, R. Rogosz

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach parceli.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** 2. połowa XIII–XIV w.

**Literatura:** Cnotliwy, Nawroński 1996, s. 307–308

69.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 4)

**Lokalizacja:** wykop II/75, kwartał między ul. 1 Maja (dawniej Bańską) i Kilińskiego (dawniej Wielką Rynkową) oraz między kościołem św. Maurycego a ul. Zabytkową (dawniej Mniszą)

**Wykopaliska:** 1975, Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska Przedsiębiorstwa Państwowego Pracowni Konserwacji Zabytków w Szczecinie, R. Rogosz

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach parceli.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** 2. połowa XIII–XIV w.

**Literatura:** Cnotliwy, Nawroński 1996, s. 308

70.

**Rodzaj obiektu:** latryna (ob. 5)

**Lokalizacja:** wykop II/75, kwartał między ul. 1 Maja (dawniej Bańska) i Kilińskiego (dawniej Wielką Rynkową) oraz między kościołem św. Maurycego a ul. Zabytkową (dawniej Mniszą)

**Wykopalska:** 1975, Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska Przedsiębiorstwa Państwowego Pracowni Konserwacji Zabytków w Szczecinie, R. Rogosz

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach parceli.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** 2. połowa XIII–XIV w.

**Literatura:** Cnotliwy, Nawroński 1996, s. 308–309

#### 14. ŚRODA ŚLĄSKA

71.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (j.s. 53)

**Lokalizacja:** ul. Śląska 3, 5, 7

**Wykopalska:** firma AKME, J. Piekalski

**Umiejscowienie na działce:** sektor 9, w południowej części wykopu, zaplecze działek przy ul. Śląskiej (ulica wychodząca z Rynku).

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Guszpit i in. 2002, s. 440

72.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 9)

**Lokalizacja:** ul. Kościuszki 37–45

**Wykopalska:** lato 1989, J. Łodowski

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIII–XV w. (?)

**Literatura:** Berduła, Czajka 1992, s. 120–121

#### 4.15. TCZEW

73.

**Rodzaj obiektu:** latryna-beczka

**Lokalizacja:** zbieg ul. Wodnej i Chopina

**Wykopalska:** 1992, Muzeum Archeologiczne w Gdańsku, O. Felczak, M. Fudziński, M. Kochanowski

**Umiejscowienie na działce:** 0,8 m na południe od drewnianego domostwa.

**Typ konstrukcji:** beczka

**Datowanie:** daty dendrochronologiczne: 1321–1346 r., jednoczasowa z domostwem.

**Literatura:** Kochanowski 1995, s. 313–314

#### 16. WROCŁAW

74.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (beczka) (ob. 3)

**Lokalizacja:** ul. Świdnicka 21/23

**Wykopalska:** od stycznia do lutego 1992

**Umiejscowienie na działce:** przy ul. Świdnickiej, parę metrów od frontu parceli.

**Typ konstrukcji:** beczka

**Datowanie:** materiał ceramiczny datowany na okres od XV do XVIII w.

**Literatura:** Berduła 1994, s. 84

75.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 4)

**Lokalizacja:** ul. Ofiar Oświęcimskich 33 (18)

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na działce:** sektor 12, około 20,5 m od frontu posesji, zaplecze posesji.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** 2. połowa XIII w. (na podstawie materiału ceramicznego).

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 62–65; Konczewski 2007, s. 112

76.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 1)

**Lokalizacja:** ul. Ofiar Oświęcimskich 33 (18)

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na działce:** sektor 13, w południowej części sektora. Oddalona od frontu posesji o około 25,8 m, zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa

**Datowanie:** XV–XVI w.

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 65–67; Konczewski 2007, s. 112

77.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 35)

**Lokalizacja:** ul. Łaciarska 62

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na działce:** sektor 15, 0,5 m na północ od muru będącego południową granicą sektora, w środkowej jego części, 6,7 m na zachód od budynku II.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XV–XV/XVI w.

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 71; Konczewski 2007, s. 71, 115

78.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 13)

**Lokalizacja:** Ofiar Oświęcimskich 35 (19)

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na działce:** sektor 29, od frontu działki oddalona o około 21 m, zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 95–96; Konczewski 2007, s. 112

79.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 11)

**Lokalizacja:** ul. Ofiar Oświęcimskich 35 (19)

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na działce:** sektor 30, oddalona o 18,4 m od frontu działki.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XIV w.

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 97; Konczewski 2007, s. 112

**80.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 15)

**Lokalizacja:** ul. Ofiar Oświęcimskich 35 (19)

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na działce:** sektor 30, stykała się z latryną 83, częściowo ją niszcząc, oddalona od frontu posesji o 19,2 m, zaplecze posesji.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XV–XV/XVI w. (na podstawie ceramiki).

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 97–99; Konczewski 2007, s. 113

**81.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 20)

**Lokalizacja:** Ofiar Oświęcimskich 35 (19)

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na działce:** sektor 33, oddalona o 15,2 m od frontu parceli, zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV w.

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 102–104; Konczewski 2007, s. 113

**82.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 22)

**Lokalizacja:** ul. Ofiar Oświęcimskich 35 (19)

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na działce:** sektor 33, oddalona o około 13,1 m od frontu posesji, zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XIV w.

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 104; Konczewski 2007, s. 113

**83.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 30)

**Lokalizacja:** Ofiar Oświęcimskich 35 (19)

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na działce:** sektor 37, południowo-wschodnia część sektora, oddalona o 11,3 m od frontu posesji, zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 109–112; Konczewski 2007, s. 113

**84.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 92)

**Lokalizacja:** ul. Ofiar Oświęcimskich 31 (17), Wrocław

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na działce:** sektor 53, w centralnej partii sektora, oddalona o około 15 m od ściany frontowej budynku z XIX w., zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** 2. poł. XIII w. (na podstawie ceramiki).

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 144–145; Konczewski 2007, s. 112

**85.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 97)

**Lokalizacja:** ul. Łaciarska 62

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na działce:** sektor 55, w centralnej partii sektora, przy jego południowej ścianie. Bezpośrednie zaplecze budynku późnogotyckiego, 0,5 m od jego ściany południowej. Południowa krawędź obiektu dochodziła do fosy miejskiej.

**Typ konstrukcji:** zrębowa?

**Datowanie:** po 1449 (data dendrochronologiczna)–koniec XV w. (ceramika).

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 148–149; Konczewski 2007, s. 115

**86.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 98)

**Lokalizacja:** ul. Łaciarska 62

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na działce:** sektor 55, w połowie długości sektora, w bezpośrednim sąsiedztwie budynku III, 0,7 m na południe od niego; południowa krawędź obiektu dochodziła do fosy miejskiej.

**Typ konstrukcji:** zrębowa

**Datowanie:** XV i XVI oraz 1. połowa XVII w. (ceramika), drzewo ścięte przed 1519 r.

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 149; Konczewski 2007, s. 115

**87.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 102)

**Lokalizacja:** ul. Łaciarska 62

**Wykopalska:** 1994–1995, firma AKME

**Umiejscowienie na działce:** sektor 55, we wschodniej części sektora, położony 0,5 m na południe od budynku IV, nad fosą.

**Typ konstrukcji:** zrębowa

**Datowanie:** XV/XVI–XVI w.

**Literatura:** Guszpit, Limisiewicz 1998, s. 153–154; Konczewski 2007, s. 115

**88.**

**Rodzaj obiektu:** szambo (ob. 3)

**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska

**Wykopalska:** od kwietnia do lipca 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu, J. Łodowski, Z. Wiśniewski, T. Płonka

**Umiejscowienie na działce:** ar XVI/20 (plan siatki arowej w: Wiśniewski 1991).

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Płonka, Wiśniewski 1990, s. 429; Informator Archeologiczny 1992, s. 143

89.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 9)

**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska

**Wykopiska:** od kwietnia do lipca 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu, J. Lodowski, Z. Wiśniewski, T. Płonka

**Umiejscowienie na działce:** ar XIV/18 (plan siatki arowej w: Wiśniewski 1991).

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** renesans.

**Literatura:** Płonka, Wiśniewski 1990, s. 430; Informator Archeologiczny 1992, s. 143

90.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (j.s. 5, sektor II)

**Lokalizacja:** ul. Szewska 72

**Wykopiska:** 1999, J. Piekalski

**Umiejscowienie na działce:** 3,5 m od tylnej ściany gotyckiej kamienicy, przy południowej granicy działki, przy ścianie kamienicy sąsiada. Prostopadle lub równolegle do granic działki, zgodnie z orientacją domów.

**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Czerner i in. 2000, s. 234–235

91.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (j.s. 2)

**Lokalizacja:** ul. Kurzy Targ 2

**Wykopiska:**

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** starsza od j.s. 1 (latryna 92) – przed XV w.

**Literatura:** Buško i in. 2002, s. 294

92.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (j.s. 1)

**Lokalizacja:** ul. Kurzy Targ 2

**Wykopiska:**

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** słupowo-rozporowa

**Datowanie:** XV–XVI w.

**Literatura:** Buško i in. 2002, s. 294

93.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (j.s. 49b)

**Lokalizacja:** ul. św. Mikołaja 25–26

**Wykopiska:** od października 1999 do lutego 2000, Instytut Archeologii UWr, „Niegoda”

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach działki, przy wschodniej krawędzi działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa?

**Datowanie:**

Faza IV: XV–połowa XVI w. – same kloaki na zapleczu posesji.

**Literatura:** Janczewski 2002, s. 306–307

94.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (j.s. 60a)

**Lokalizacja:** ul. św. Mikołaja 25–26

**Wykopiska:** od października 1999 do lutego 2000, Instytut Archeologii UWr, „Niegoda”

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** Faza IV: XV–połowa XVI w.

**Literatura:** Janczewski 2002, s. 307

95.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (j.s. 54a)

**Lokalizacja:** ul. św. Mikołaja 25–26

**Wykopiska:** od października 1999 do lutego 2000, Instytut Archeologii UWr, „Niegoda”

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach działki.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** Faza IV: XV–połowa XVI w.

**Literatura:** Janczewski 2002, s. 307

96.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (j.s. 7)

**Lokalizacja:** ul. św. Mikołaja 25–26

**Wykopiska:** od października 1999 do lutego 2000, Instytut Archeologii UWr, „Niegoda”

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** Faza IV: XV–połowa XVI w.

**Literatura:** Janczewski 2002, s. 307

97.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (j.s. 23)

**Lokalizacja:** ul. św. Mikołaja 25–26

**Wykopiska:** od października 1999 do lutego 2000, Instytut Archeologii UWr, „Niegoda”

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach działki.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** Faza IV: XV–połowa XVI w.

**Literatura:** Janczewski 2002, s. 307

98.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (j.s. 4a)

**Lokalizacja:** ul. św. Mikołaja 25–26

**Wykopiska:** od października 1999 do lutego 2000, Instytut Archeologii UWr, „Niegoda”

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach działki.

**Typ konstrukcji:** słupowa lub słupowo-ramowa

**Datowanie:** Faza IV: XV–połowa XVI w.

**Literatura:** Janczewski 2002, s. 308

99.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 2, Zaułek Koci 44)

**Lokalizacja:** Zaułek Koci 44 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopiska:** od czerwca 1992 do września 1993

**Umiejscowienie na działce:** na zapleczu pierwotnych budynków mieszkalnych na Zaułku Niskim. Oddalona od frontu posesji o 15,5 m.

**Typ konstrukcji:** zrębowa

**Datowanie:** po połowie XIV w.

**Literatura:** Piwko, Romanow 1993, s. 74–75; Konczewski 2007, s. 71, 111

**100.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 2, Zaulek Koci 39)

**Lokalizacja:** Zaulek Koci 39 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopaliska:** od czerwca 1992 do września 1993, R. Piwko, J. Romanow

**Umiejscowienie na działce:** na zapleczu pierwotnych budynków mieszkalnych na Zaułku Niskim, nad fosą.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:**

**Literatura:** Piwko, Romanow 1993, s. 74–75

**101.**

**Rodzaj obiektu:** kloaki (oznaczone numerami 1)

**Lokalizacja:** Zaulek Koci 42 i 34 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopaliska:** od czerwca 1992 do września 1993, R. Piwko, J. Romanow

**Umiejscowienie na działce:** na zapleczu pierwotnych budynków mieszkalnych na Zaułku Niskim. Zaplecze działki, nad fosą.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** ob. z posesji 42 – 1299–1318; ob. z posesji 34 – 1318–1348.

**Literatura:** Piwko, Romanow 1993, s. 75

**102.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 1)

**Lokalizacja:** ul. Zaulek Koci 34 (według sprawozdania konserwatorskiego Zaulek Niski 35; obecny pl. Dominikański)

**Wykopaliska:** od czerwca 1992 do września 1993, R. Piwko, J. Romanow

**Umiejscowienie na działce:** oddalona od frontu posesji o około 10,5 m. Na zapleczu pierwotnych budynków mieszkalnych na Zaułku Niskim, nad fosą.

**Typ konstrukcji:** zrębowa

**Datowanie:** 1. połowa XIV w., 1318–1348.

**Literatura:** Piwko, Romanow 1993, s. 75; Konczewski 2007, s. 110

**103.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 1)

**Lokalizacja:** ul. Zaulek Koci 42, Zaulek Niski 43 (obecny pl. Dominikański), Wrocław

**Wykopaliska:** od czerwca 1992 do września 1993, R. Piwko, J. Romanow

**Umiejscowienie na działce:** oddalona od frontu posesji o około 15,5 m. Na zapleczu pierwotnych budynków mieszkalnych na Zaułku Niskim. Ścianą południową przylegała do nabrzeża fosy.

**Typ konstrukcji:** ramowa lub słupowo-ramowa

**Datowanie:** 2. połowa XIV–XV w.

**Literatura:** Piwko, Romanow 1993, s. 75; Konczewski 2007, s. 111

**104.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (j.s. 6)

**Lokalizacja:** Kacerska Górka 20 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopaliska:** 19.8.–26.9.1992, C. Buśko, J. Piekalski

**Umiejscowienie na działce:** oddalona o 8 m od frontu posesji.

**Typ konstrukcji:** zrębowa

**Datowanie:** po 1356 r.

**Literatura:** Buśko, Piekalski 1993, s. 155–156; Konczewski 2007, s. 71, 108

**105.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (piwniczka?) (ob. 1)

**Lokalizacja:** Kacerska Górka 17 (obecny pl. Dominikański)

**Wykopaliska:** od sierpnia do listopada 1992, W. Tymciów

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** zrębowa

**Datowanie:**

**Literatura:** Tymciów 1993, s. 255

**106.**

**Rodzaj obiektu:** dół kloaczny (?) (ob. 34)

**Lokalizacja:** Kacerska Górka 13/Nowa (obecny pl. Dominikański)

**Wykopaliska:** od sierpnia do listopada 1992, A. Łaciuk, J. Wolfram

**Umiejscowienie na działce:** na tyłach działki, oddalony o 19 m od frontu posesji.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XV w.

**Literatura:** Łaciuk, Wolfram 1993, s. 326; Konczewski 2007, s. 74, 104

**107.**

**Rodzaj obiektu:** latryna – wykusz

**Lokalizacja:** pl. Nankera 8, „Dom Panien Trzebnickich”

**Wykopaliska:**

**Umiejscowienie na działce:** na pierwszym piętrze kamienicy, od strony podwórza, przy ścianie południowej.

**Typ konstrukcji:** wykuszowa

**Datowanie:** dolną granicę czasu budowy domu stanowi rok 1208, kiedy cysterki z Trzebnicy nabyły działkę w mieście.

**Literatura:** Kozaczewski 1995, s. 21

**108.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (j.s. 67)

**Lokalizacja:** ul. Więzienna 11–12,

**Wykopaliska:** 1991, Instytut Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** faza IV zabudowy działki – koniec XIII–początek XIV w.; drewno wtórnie użyte do budowy kloaki pozyskano w latach 1273–1277 r.

**Literatura:** Borkowski i in. 1993, s. 296–298; Buśko 1999a, s. 60

**109.**

**Rodzaj obiektu:** dół chłonny (j.s. 86/11)

**Lokalizacja:** ul. Więzienna 11

**Wykopalska:** 1991, Instytut Archeologii UW

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** faza II zagospodarowania działki – 3. ćwierć XIII w.

**Literatura:** Borkowski i in. 1993, s. 291; Buśko 1999a, s. 58–60

**110.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 4/S)

**Lokalizacja:** ul. Igielna 18

**Wykopalska:**

**Umiejscowienie na działce:** sektor 4 – dziedziniec.

**Typ konstrukcji:** słupowo-ramowa

**Datowanie:** 2. połowa XIII – początek XIV w. (na podstawie materiału ceramicznego).

**Literatura:** Guszpit, Wiśniewski 2002, s. 191

**111.**

**Rodzaj obiektu:** dół kloaczny (ob. III (4))

**Lokalizacja:** ul. Wierzbowa 2

**Wykopalska:**

**Umiejscowienie na działce:** oddalony od frontu działki o 14 m, zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XV–XVI w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 116

**112.**

**Rodzaj obiektu:** dół kloaczny (ob. 1a)

**Lokalizacja:** ul. Wierzbowa 3

**Wykopalska:**

**Umiejscowienie na działce:** 29 m od frontu działki, zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XV – początek XVI w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 116

**113.**

**Rodzaj obiektu:** dół kloaczny (ob. 5)

**Lokalizacja:** ul. Biskupia 1a (sektor 3)

**Wykopalska:** 2000, firma AKME, K. Bykowski

**Umiejscowienie na działce:** od frontu posesji oddalony o około 20 m, zaplecze działki.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** XV w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 74, 119

**114.**

**Rodzaj obiektu:** dół kloaczny (ob. 6 (6))

**Lokalizacja:** ul. Biskupia 4

**Wykopalska:** 2000, firma AKME, K. Bykowski

**Umiejscowienie na działce:** oddalony o około 4,5 m od frontu posesji, przednia część działki.

**Typ konstrukcji:** zrębowa (?)

**Datowanie:** 1. połowa XIV w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 74, 120

**115.**

**Rodzaj obiektu:** dół kloaczny (ob. 3 (2))

**Lokalizacja:** ul. Biskupia 6

**Wykopalska:** 2000, firma AKME, K. Bykowski

**Umiejscowienie na działce:** oddalony od frontu posesji o 7,5 m.

**Typ konstrukcji:** nieokreślona

**Datowanie:** 1. (?) połowa XIV w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 74, 121

**116.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 2)

**Lokalizacja:** pl. Dominikański

**Wykopalska:** 1975, budowa trasy W-Z, A. Piwko

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** zrębowa (?)

**Datowanie:** XIV w.

**Literatura:** Informator Archeologiczny 1976, s. 273

**117.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 6)

**Lokalizacja:** pl. Dominikański

**Wykopalska:** 1975, budowa trasy W-Z, A. Piwko

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** zrębowa (?)

**Datowanie:** XIV w.

**Literatura:** Informator Archeologiczny 1976, s. 273

**118.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 14)

**Lokalizacja:** pl. Dominikański,

**Wykopalska:** 1975, budowa trasy W-Z, A. Piwko

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** zrębowa (?)

**Datowanie:** XIV w.

**Literatura:** Informator Archeologiczny 1976, s. 273

**119.**

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 7)

**Lokalizacja:** pl. Dominikański

**Wykopalska:** 1975, budowa trasy W-Z, A. Piwko

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** zrębowa (?)

**Datowanie:** XV–XVI w.

**Literatura:** Informator Archeologiczny 1976, s. 273

120.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 9)  
**Lokalizacja:** pl. Dominikański  
**Wykopalska:** 1975, budowa trasy W-Z, A. Piwko  
**Umiejscowienie na działce:**  
**Typ konstrukcji:** zrębowa (?)  
**Datowanie:** XV–XVI w.  
**Literatura:** Informator Archeologiczny 1976, s. 273

121.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 10)  
**Lokalizacja:** pl. Dominikański  
**Wykopalska:** 1975, budowa trasy W-Z, A. Piwko

**Umiejscowienie na działce:**

**Typ konstrukcji:** zrębowa (?)  
**Datowanie:** XV–XVI w.  
**Literatura:** Informator Archeologiczny 1976, s. 273

122.

**Rodzaj obiektu:** kloaka (ob. 13)  
**Lokalizacja:** pl. Dominikański  
**Wykopalska:** 1975, budowa trasy W-Z, A. Piwko  
**Umiejscowienie na działce:**  
**Typ konstrukcji:** zrębowa (?)  
**Datowanie:** XV–XVI w.  
**Literatura:** Informator Archeologiczny 1976, s. 273

## 6.5. DRENY I RYNSZTOKI

### 1. ELBLĄG

1.

**Rodzaj obiektu:** kanał odwadniający  
**Lokalizacja:** ul. Rzeźnicka 8  
**Wykopalska:** od maja do września 2001  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** zaplecze działki, spadek w kierunku północnym, w stronę ul. Rzeźnickiej.  
**Datowanie:** koniec XIII lub początek XIV w.  
**Literatura:** Marcinkowski 2003, s. 265

2.

**Rodzaj obiektu:** kanał odwadniający  
**Lokalizacja:** Stary Rynek 56  
**Wykopalska:** 1985  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** południowa strona działki, 1,5 m od fundamentu.  
**Datowanie:** XIV–XV w. (?).  
**Literatura:** Nawrołscy 1989, s. 264

3.

**Rodzaj obiektu:** rów drenażowy  
**Lokalizacja:** ul. Kowalska 11  
**Wykopalska:** 1983–1984  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** biegł ze wschodu na zachód, skręcał na zachodzie w kierunku północnym, zaplecze działki, równoległe do ul. Kowalskiej.  
**Datowanie:** najstarsza faza osadnictwa na działce: 1. połowa XIII w. lub połowa XIII w. (?).  
**Literatura:** Nawrołscy 1986, s. 611

### 2. GDAŃSK

4.

**Rodzaj obiektu:** kanał (ob. 2783)  
**Lokalizacja:** ul. Powroźnicza 5  
**Wykopalska:** 2002–2004, Pracownia Archeologicznych Badań Terenowych Instytutu Archeologii UW  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** prostopadle do ulicy, ku której lekko opadał.

**Datowanie:** związana z najstarszym horyzontem zabudowy, starsza niż przycieś, datowana dendrochronologicznie na lata 1341 +1/-1 i 1345 +8/-6.

**Literatura:** Polak 2005, s. 300

5.

**Rodzaj obiektu:** beczka odprowadzająca wodę (konstrukcja 63, wkop – styk obiektowy 61, wypełnisko – warstwa 62)  
**Lokalizacja:** ul. Szklary 5, teren Centrum Dominikańskiego  
**Wykopalska:** 2000, UW, A. Gołembnik, Z. Polak  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** wkopana pomiędzy fundamentami, miała ułatwić usuwanie wody spływającej do wykopu i zalewającej rowy fundamentowe.  
**Datowanie:** XV w.  
**Literatura:** Polak 2001, s. 99

### 3. GŁOGÓW

6.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 1 z poziomu II)  
**Lokalizacja:** ul. Grodzka, kwartał A-19, posesja 11  
**Wykopalska:** 2.7–31.7.1992, W. Pogorzelski  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** środkowa część posesji, 1,6 m od ściany wschodniej wykopu.  
**Datowanie:** 2. połowa XIII–XV w. (na podstawie ceramiki).  
**Literatura:** Czapla, Pogorzelski 1993, s. 233

7.

**Rodzaj obiektu:** rów odwadniający (ob. 2a)  
**Lokalizacja:** kwartał A-20, posesja 4  
**Wykopalska:** 1995, K. Czapla  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** pomieszczenie 2, posesja 4, północna część pomieszczenia.  
**Datowanie:** XIII/XIV w. (na podstawie ceramiki).  
**Literatura:** Czapla 1997, s. 253

#### 4. KOŁOBRZEG

8.

**Rodzaj obiektu:** kanał odpływowy (ob. 21)  
**Lokalizacja:** blok zabudowy A-20, ul. Ratuszowa 9,  
**Wykopaliska:** od lipca do września 1991, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** za-  
 plecze działki.  
**Datowanie:** 3. ćwierć (?) XIV w.  
**Literatura:** Rębkowski i in. 1996, s. 59

9.

**Rodzaj obiektu:** kanał odwadniający (ob. 41)  
**Lokalizacja:** blok zabudowy A-20, ul. Ratuszowa 10A  
**Wykopaliska:** od lipca do września 1991, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** roz-  
 pocznął się w środkowej części zaplecza działki i biegł  
 ku jej frontowi.  
**Datowanie:** 1. połowa XIV w.  
**Literatura:** Rębkowski i in. 1996a, s. 93

10.

**Rodzaj obiektu:** dren (ob. 99)  
**Lokalizacja:** blok zabudowy A-20, ul. Ratuszowa 12  
**Wykopaliska:** od lipca do września 1991, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** połu-  
 dniowa partia wykopu, frontowa część działki.  
**Datowanie:** 3. ćwierć XIII w.  
**Literatura:** Wywrot i in. 1996, s. 171

11.

**Rodzaj obiektu:** dren (ob. 28)  
**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, działka Rynek 2B  
**Wykopaliska:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** w po-  
 przek działki w połowie długości podwórza, początek tuż  
 przy granicy z posesją Rynek 2A.  
**Datowanie:** około połowy XIII w.  
**Literatura:** Rębkowski i in. 1997b, s. 56

12.

**Rodzaj obiektu:** dren (ob. 27)  
**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, działka Rynek 2B  
**Wykopaliska:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** w po-  
 przek działki (równoległe do Rynsztoka 11), w pobliżu  
 tylnej granicy parceli.  
**Datowanie:** połowa XIII w.  
**Literatura:** Rębkowski i in. 1997b, s. 56

13.

**Rodzaj obiektu:** kanał drewniany (ob. 3)  
**Lokalizacja:** wykop G 38 (ul. Gierczak 38)  
**Wykopaliska:** lato 1992, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot-Wy-  
 szkowska  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** fron-  
 towa część parceli.  
**Datowanie:** koniec XIV w. (?).  
**Literatura:** Rębkowski 1998, s. 14

14.

**Rodzaj obiektu:** kanał odwadniający (ob. 9)  
**Lokalizacja:** wykop G 35 (ul. Gierczak 37)  
**Wykopaliska:** lato 1992, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot-Wy-  
 szkowska  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** fron-  
 towa część parceli.  
**Datowanie:** data dendrochronologiczna z jednej z desek:  
 rok 1271 +x/-7 r.  
**Literatura:** Rębkowski 1998, s. 64

15.

**Rodzaj obiektu:** beczka drenażowa (ob. 17)  
**Lokalizacja:** wykop G 34 (ul. Gierczak 36)  
**Wykopaliska:** lato 1992, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot-Wy-  
 szkowska  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** fron-  
 towa partia działki.  
**Datowanie:** jednoczasowa z brukiem kamiennym i ścianą  
 gotyckiej kamienicy – XV w. (początek XVI w.?).  
**Literatura:** Rębkowski 1998, s. 97

16.

**Rodzaj obiektu:** rów drenażowy (?) (ob. 1)  
**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 5 (wykop A, B i C)  
**Wykopaliska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, B. Wywrot-Wyszowska,  
 Z. Polak, M. Rębkowski  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** fron-  
 towa część działki, prostopadłe do frontu działki.  
**Datowanie:** 2. połowa XIII w.  
**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 13

17.

**Rodzaj obiektu:** kanał odwadniający (ob. 3)  
**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 5 (wykop A, B i C)  
**Wykopaliska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, B. Wywrot-Wyszowska,  
 Z. Polak, M. Rębkowski  
**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** wzdłuż  
 północnej krawędzi muru sąsiedzkiego działek 5A i 5B.  
 Kanał biegł przez całą długość kamienicy ul. Armii Kra-  
 jowej 5B i wyprowadzał wodę na ulicę południowym  
 przejazdem w ścianie frontowej.

**Datowanie:** daty dendrochronologiczne: 1323 +x/-7, 1659 +x/-7 (druga data związana z okresem rozbiórki muru i połączeniem działek średniowiecznych). 2. ćwierć lub około połowy XIV w.

**Literatura:** Rębkowski 1999, s. 19

18.

**Rodzaj obiektu:** kanał odwadniający (ob. 25)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 5 (wykop C)

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** przebiegał wzdłuż tylnego muru gotyckiej kamienicy, mógł łączyć się z rynsztokiem.

**Datowanie:** data dendrochronologiczna: 1350/1351 r.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 30

19.

**Rodzaj obiektu:** dwie beczki (ob. 51)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 5 (wykop F)

**Wykopalska:** lipiec 1998, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** osadzone tuż obok siebie w jednym wkopie, część tylna parceli.

**Datowanie:** 2. połowa XIII w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 75

20.

**Rodzaj obiektu:** kanał odwadniający (ob. 45)

**Lokalizacja:** ul. Katedralna 11 (wykop B)

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** część tylna działki.

**Datowanie:** 1. połowa XIV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 110

21.

**Rodzaj obiektu:** dren (ob. 60A)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 6 (wykop B)

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** biegł wzdłuż południowej granicy działki. Część frontowa działki.

**Datowanie:** 3. ćwierć XIII w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 117

22.

**Rodzaj obiektu:** dren (ob. 60B)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 6 (wykop B)

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** biegł wzdłuż północnej granicy działki. Zorientowany na osi wschód–zachód. Część frontowa działki.

**Datowanie:** 3. ćwierć XIII w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 120

23.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 63)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 6 (wykop B)

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** część frontowa działki, przy murze frontowym.

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 123

24.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 65)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 6 (wykop B)

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** część frontowa działki, południowo-zachodni narożnik kamienicy.

**Datowanie:** koniec XIV–XV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 123

25.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 66)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 6 (wykop B)

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** część frontowa działki, wkopana w południowo-zachodniej części kamienicy.

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 124

26.

**Rodzaj obiektu:** dren (ob. 82)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 6 i 7 (wykop D)

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** część tylna działki, biegł wzdłuż zachodniej krawędzi wykopów C i D.

**Datowanie:** 3. ćwierć XIII w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 138

27.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 99)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 6 i 7 (wykop D)

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** część tylna działki.

**Datowanie:** około połowy XIV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 159

28.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 104)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 6 i 7 (wykop D)

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAIe PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** część tylna działki.

**Datowanie:** 3. ćwierć XIV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 161

29.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 105)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 6 i 7 (wykop D)

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAIe PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** część tylna działki.

**Datowanie:** 2. połowa XIV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 163

30.

**Rodzaj obiektu:** dren (ob. 113)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 7

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAIe PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** biegł przez całą długość kamienicy, odprowadzając wodę w kierunku ulicy.

**Datowanie:** 3. ćwierć XIII w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 166

31.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 115)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 7

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAIe PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** wewnątrz kamienicy.

**Datowanie:** 2. połowa XIII w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 169

32.

**Rodzaj obiektu:** kanał odwadniający (ob. 116)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 7

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAIe PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** wewnątrz kamienicy, biegł przez całą długość kamienicy.

**Datowanie:** datowanie dendrochronologiczne ze ścianki w części tylnej (drewno wtórnie użyte): rok 1263 +9/-2; koniec XIV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 170

33.

**Rodzaj obiektu:** beczka drenażowa (?) (ob. 119)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 7

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAIe PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** południowa część wykopu, wewnątrz kamienicy.

**Datowanie:** 2. połowa XIV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 170

34.

**Rodzaj obiektu:** beczka drenażowa? (ob. 120)

**Lokalizacja:** ul. Armii Krajowej 7

**Wykopalska:** początek lipca–16.12.1996, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAIe PAN, B. Wywrot-Wyszkowska, Z. Polak, M. Rębkowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** wewnątrz kamienicy.

**Datowanie:** koniec XIV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1999, s. 173

35.

**Rodzaj obiektu:** beczka-zbiornik na nieczystości (ob. 19)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-20, ul. Ratuszowa 9

**Wykopalska:** od lipca do września 1991, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAIe PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki, powyżej latryny 33.

**Datowanie:** koniec XIV w.

**Literatura:** Rębkowski i in. 1996

36.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 69)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-20, ul. Ratuszowa 10A

**Wykopalska:** od lipca do września 1991, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAIe PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** wewnątrz budynku (?), część środkowa działki.

**Datowanie:** koniec XIII–początek XIV w. (warstwa powyżej jest z 1. połowy XIV w.).

**Literatura:** Rębkowski i in. 1996a, s. 79

37.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 34)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-20, ul. Ratuszowa 1

**Wykopalska:** od lipca do września 1991, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAIe PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** wkopana w północnym narożniku posesji, zaplecze działki.

**Datowanie:** 1. połowa XV w.

**Literatura:** Rębkowski i in. 1996a, s. 111

38.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 74)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-20, ul. Ratuszowa 10B

**Wykopaliska:** od lipca do września 1991, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** wewnątrz budynku (?), przy ścianie kamienicy, frontowa część działki.

**Datowanie:** XIV w. (?)

**Literatura:** Rębkowski i in. 1996b, s. 142

39.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 84)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-20, ul. Ratuszowa 11

**Wykopaliska:** od lipca do września 1991, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** wkopana w północno-wschodnim narożniku kamienicy (przy schodach), część frontowa działki.

**Datowanie:** XIV–XV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1996a, s. 167

40.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 105)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-20, ul. Ratuszowa 12

**Wykopaliska:** od lipca do września 1991, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** północno-wschodnia część kamienicy, część frontowa działki.

**Datowanie:** 1. połowa XIV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1996, s. 176–177

41.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 110)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-20, ul. Ratuszowa 13

**Wykopaliska:** od lipca do września 1991, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** partia frontowa działki, północno-zachodni narożnik wkopu badawczego.

**Datowanie:** XIV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1996b, s. 191

42.

**Rodzaj obiektu:** beczka-kosz (?) (ob. 57)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, ul. Gierczak 7

**Wykopaliska:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** południowa część wkopu, zaplecze działki.

**Datowanie:** 2. połowa XIV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1997, s. 122

**Uwagi:** bardzo płytki wkop, funkcja beczki mogła nie mieć nic wspólnego z odprowadzaniem wody i nieczystości.

43.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 65)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, ul. Gierczak 7

**Wykopaliska:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki, tuż przy murze sąsiedzkim działki Mariacka A.

**Datowanie:** koniec XIV–XV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1997, s. 132

**Uwagi:** mogła to być jakaś forma kadzi niezwiązana zupełnie z tematem pracy. Nakryta jest nowożytną warstwą drobnego gruzu, piasku, zaprawy i gliny.

44.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 64)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, ul. Gierczak 7

**Wykopaliska:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** zaplecze działki, tuż przy murze sąsiedzkim działki Mariacka A.

**Datowanie:** koniec XIV–XV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1997, s. 132

**Uwagi:** mogła to być jakaś forma kadzi niezwiązana zupełnie z tematem pracy. Nakryta jest nowożytną warstwą drobnego gruzu, piasku, zaprawy i gliny.

45.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 62)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, ul. Gierczak 7

**Wykopaliska:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** środkowa część podwórza.

**Datowanie:** 2. połowa XIV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1997, s. 133

**Uwagi:** mogła to być jakaś forma kadzi niezwiązana zupełnie z tematem pracy. Nakryta jest nowożytną warstwą drobnego gruzu, piasku, zaprawy i gliny.

46.

**Rodzaj obiektu:** beczka (ob. 63)

**Lokalizacja:** blok zabudowy A-16, ul. Gierczak 7

**Wykopaliska:** od maja do września 1989, Zespół Badawczy w Kołobrzegu IAiE PAN, M. Rębkowski, Z. Polak, B. Wywrot

**Umiejscowienie na działce:** południowa część wkopu, zaplecze działki.

**Datowanie:** XV w.

**Literatura:** Wywrot i in. 1997, s. 133

**Uwagi:** mogła to być jakaś forma kadzi niezwiązana zupełnie z tematem pracy. Nakryta jest nowożytną warstwą drobnego gruzu, piasku, zaprawy i gliny.

## 5. KRAKÓW

47.

**Rodzaj obiektu:** rynsztok

**Lokalizacja:** Rynek Główny

**Wykopalska:** 30.8–30.9.2004, Muzeum Archeologiczne w Krakowie, Instytut Archeologii UJ

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** przebiegał z północy na południe, odwadniał tereny po zachodniej stronie kramów drewnianych (zachodnia część Rynku).

**Datowanie:** XIV w.

**Literatura:** Zeitz 2006, s. 85

48.

**Rodzaj obiektu:** rynsztok drewniany

**Lokalizacja:** Rynek Główny

**Wykopalska:** 30.8–30.9.2004, Muzeum Archeologiczne w Krakowie, Instytut Archeologii UJ

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** biegł przez część miedzucha pomiędzy budynkami kramów.

**Datowanie:** data ścięcia drzewa – kilkanaście lub kilkadziesiąt lat po 1284 oraz po 1340 r. (drewno zapewne użyte wtórnie).

**Literatura:** Zeitz 2006, s. 88

## 6. ŚRODA ŚLĄSKA

49.

**Rodzaj obiektu:** beczka zbierająca wodę i kanał ściekowy

**Lokalizacja:** ul. Kościuszki 37–45

**Wykopalska:** lato 1989, J. Lodowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** wewnątrz budynku, 2,2 m od ściany wschodniej.

**Datowanie:** XIII–I. połowa XV w. (?).

**Literatura:** Berduła, Czajka 1992, s. 119

50.

**Rodzaj obiektu:** beczka zbierająca wodę

**Lokalizacja:** ul. Kościuszki 37–45

**Wykopalska:** lato 1989, J. Lodowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** wewnątrz budynku 3, południowo-zachodnia część piwnicy.

**Datowanie:** XIII–I. połowa XV w. (?).

**Literatura:** Berduła, Czajka 1992, s. 119

51.

**Rodzaj obiektu:** kanał i zbiornik na wodę

**Lokalizacja:** stanowisko 6

**Wykopalska:** 1989, L. Berduła, J. Czajka, M. Mularczyk

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** odchodził od budynku gospodarczego, znajdował ujście w zbiorniku.

**Datowanie:** średniowiecze (XIV w.?).

**Literatura:** Informator Archeologiczny 1993, s. 93; Buśko 1996, s. 110

52.

**Rodzaj obiektu:** kanał

**Lokalizacja:** stanowisko 6

**Wykopalska:** 1989, L. Berduła, J. Czajka, M. Mularczyk

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** doprowadzał wodę do kadzi.

**Datowanie:** XV w.

**Literatura:** Informator Archeologiczny 1993, s. 93

## 7. WROCŁAW

53.

**Rodzaj obiektu:** kanał odpływowy (ob. 1)

**Lokalizacja:** ul. Bernardyńska

**Wykopalska:** kwiecień–lipiec 1988, Muzeum Archeologiczne we Wrocławiu, J. Lodowski, Z. Wiśniewski, T. Płonka

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** ary XV/19,2 (plan siatki arowej w: Wiśniewski 1991), wpadał do wewnętrznej fosy miejskiej.

**Datowanie:** koniec XII – początek XIV w.

**Literatura:** Płonka, Wiśniewski 1990, s. 430–431; Informator Archeologiczny 1992, s. 143

54.

**Rodzaj obiektu:** rynsztok (j.s. 9b)

**Lokalizacja:** północno-wschodnia część pl. Nowy Targ

**Wykopalska:** 1999–2000

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** związany z drewnianym traktem biegnącym wzdłuż północnej pierzei placu.

**Datowanie:** dranice ze ścian rynsztoka wykonano z drzewa ściętego w latach 1226, 1231, 1235, dranice przykrywające koryto – po 1243, 1253 i 1258, a jedną deskę z drzewa ściętego po 1186 r.

**Literatura:** Janczewski 2005, s. 92

55.

**Rodzaj obiektu:** rynsztok (j.s. 17)

**Lokalizacja:** południowo-wschodnie naroże pl. Nowy Targ

**Wykopalska:** 1999–2000

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:**

**Datowanie:** daty ścięcia drzew: 1237, 1236, po 1212 oraz 1224 r.

**Literatura:** Janczewski 2005, s. 92

56.

**Rodzaj obiektu:** kanał ściekowy (ob. 3/N)

**Lokalizacja:** ul. Igielna 18

**Wykopalka:**

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** sektor 5 – brama wjazdowa od ul. Igielnej. Przebieg wzdłuż osi północ – południe, równoległe do granicy wschodniej i zachodniej posesji.

**Datowanie:** 2. połowa XIII w.

**Literatura:** Guszpit, Wiśniewski 2002, s. 185–187

**57.**

**Rodzaj obiektu:** rynsztok (ob. 1 (3))

**Lokalizacja:** ul. Biskupia 1a

**Wykopalka:** 2000, firma AKME, K. Bykowski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** przecinał zaplecze posesji wzdłuż linii północ – południe. Oddalony od frontu posesji o około 20,5–25 m.

**Datowanie:** XV w.

**Literatura:** Konczewski 2007, s. 77, 119

**58.**

**Rodzaj obiektu:** rynsztok

**Lokalizacja:** ul. Uniwersytecka 26

**Wykopalka:** 1991 (?), C. Buśko, J. Piekalski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** na osi ulicy.

**Datowanie:**

**Literatura:** Buśko 1999, s. 43

**59.**

**Rodzaj obiektu:** rynsztok

**Lokalizacja:** ul. Kotlarska

**Wykopalka:** 1997 (?), J. Niegoda

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** wzdłuż północnej krawędzi ulicy.

**Datowanie:**

**Literatura:** Buśko 1999, s. 43

**60.**

**Rodzaj obiektu:** rów-rynsztok

**Lokalizacja:** ul. św. Mikołaja 77–78

**Wykopalka:**

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** pomiędzy działkami, przecinał ulicę w poprzek.

**Datowanie:** zasypany w XIV w.

**Literatura:** Buśko 1999, s. 43

**61.**

**Rodzaj obiektu:** rynsztok

**Lokalizacja:** ul. Kiełbaśnicza

**Wykopalka:** 2000–2001, K. Kamiński, J. Piekalski

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** środkiem ulicy, wzdłuż jej biegu. Odprowadzał ścieki z zapleczy parcel przyrynkowych i z ul. Jatki do Odry.

**Datowanie:** późne średniowiecze (?).

**Literatura:** Piekalski 2004, s. 19

**62.**

**Rodzaj obiektu:** rynsztok

**Lokalizacja:** ul. Uniwersytecka 9–10

**Wykopalka:**

**Umiejscowienie/przebieg na ulicy/placu/działce:** wzdłuż biegu ulicy, w kierunku Odry.

**Datowanie:** 2. połowa XIII w.

**Literatura:** Piekalski 2004, s. 19